

SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAP.

Kiadó-hivatal:
Kálvintér (előbb szénatér) 5-ik szám, I. emelet.

Ide intézendő minden a lap anyagi részét
illető közlemény.

Előfizetési árak:
Egész évre..... 4 frt.
Fél évre..... 2 „
Negyed évre..... 1 „

A CSALÁD LAPJA megjelen:
minden vasárnap.

Felölős szerkesztő:
OZORAY ÁRPÁD.

Szerkesztőség:
Kálvintér (előbb szénatér) 5-ik szám, I. emelet.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.
Közlésére szánt kéziratoknál kérjük a papir-
nak csak egy oldalára írni!

A leveleket kérjük bérmentesíteni!

Kéziratok visszaküldésére nem vállalkozhatunk, azonban
közlésre el nem fogadott kéziratok kívánatra két hétig
visszaadtnak.

Az Isten haragja.

Elbeszélés. Irta Németh Béla.

(Vége.)

XII.

Vilmost, nagybátya vasárnapra várta, mert azt írta levelében, hogy akkorra megérkezik.

Azonban szombatról-vasárnapra virradóra oly iszonyu fűrgeteg tört ki, mely az egész vidéket végpusztulással fenyegeté. Aki benn volt a házban, az ki nem mert volna onnan mozdulni, a világért sem.

Hantos uram tehát épen nem volt meglepette, hogy Vilmos még délre sem érkezett meg; ki tudja, hol fogta elő a zivatar, s aztán bizonyára volt annyi esze, hogy meghuzza magát valahol, a helyett, hogy a duló zivatar bős rohamainak magát kiteve, életét is veszélyeztesse.

Végre estefelé, midőn a vihar alábbhagyott, megérkezett Vilmos is, teljesen átázva, és megtépett öltözettel.

Fogadtatása nagybátyja részéről elképzelhető. Az öreg ur egészen magánkívül volt, midőn keblére ölelhette szeretett öcscsét, kiről kevéssel azelőtt még azt sem tudta: él-e, hal-e.

De meg is változott Vilmos az alatt, hogy távol volt, még pedig a legelőnyösebben. Szemének mélabus kifejezése megvolt ugyan még most is, de a mellől az akaraterő és az öntudat is előragyogott. Aztán terme-

tére nézve is egészen megemberesedett, úgy hogy most már valódi férfiúvá vált.

Átázott és megtépett öltözékét fölcserélve, nagybátyja unszolására, kissé led lt, hogy kipihenje magát.

Midőn mintegy félórai pihenés után fölébredt, egészen felüdültnek érezé magát, s most már ő is több hévvel tudta viszonzni nagybátyja szeretetének nyilatkozatait, úgy szóval, mint ölelésekben.

A viszontlátás örömein ekkép tulesvén, Hantos uram megkérdezte öcscsétől, hogy hol érte el a zivatar.

Mire Vilmos élénken kiszinezve beszélte el, hogy midőn kocsija a nyerges hegy alatt megállapodott, tört ki legnagyobb mértékben a zivatar, mely elől a kocsissal együtt egy szikla hasadékban talált menedéket, mely szerencsére oly terjedelmes volt, hogy a lovakat is befogadhatta; aztán a kocsin levő csomagot is bevitték a zuhogó esőről.

Mintegy félóráig tartózkodott a sziklahasadékban midőn az iszonyu orkán tetőpontját érte el. Velőt rázó dörgések közt cikázó villámok világították meg pillanatra a vidéket; közbe-közbe iszonyú csattogással csapott le a villám jobbra-balra.

Amint egy izben kitekintett, alig puskalövésnyire borzasztó látvány terült elébe.

Mintha az egész környék lángba borult volna; a lángnyelvek óriási magasba csaptak föl. Recsegve szipor-

káztak az erdő óriásai, s a tüztengerből állatok borzasztó ordítása hasította a léget, s mintha emberi segélykiáltások is vegyültek volna a bömbölésbe.

Erre Vilmos saját énjével mítsem törődve, sietve megindult az óriási tűz felé.

Pár perc múlva oda ért, de már késő volt.

A gyönyörű völgy, mely azelőtt valódi éden lehetett, teljesen le volt tarolva, s eltorlaszolva a hegyekről lehengeredett szikla-darabok által. A tűz megemésztett mindent. Kis vadászok állottak a völgyben, fából építve, ez is földig leégett, s a mi legszomorúbb, egy emberélet is esett áldozatul, mert a hamvak közt teljesen porrá égett ember-alakot ismert föl. Talán ennek segélykiáltásait hallotta a sziklahasadékban.

Szóval, így végzé előadását, a bájos kis völgy teljesen megsemmisült. Talán száz év múlva sem lesz azzá, ami volt.

* * *

— Kedves öcsém, szólj Hantos, midőn megvacsoráltak, — Balogné asszonyom ide izent, hogy látogatnám még, mert leánya egészen oda van.

— Hogyan, — kiáltá Vilmos, — Julcsa beteg?

— Már régóta, kedves öcsém, még pedig nagyon beteg.

— Én is elmegyek bátyámmal.

— Jól van, kedves öcsém. Ez lesz aztán a meglepetés.

Erre megindultak Balogné háza felé.

Balogné már a kapuban várakozott, s midőn Hantos így szólott hozzá:

— Itt hozom, Balogné asszonyom, az elveszett fiút is. Megkerült. — Balogné hirtelen Vilmos nyakába borult és zokogni kezdett.

Majd lecsillapulván kissé, megszólalt:

— Az isten hozta kedves uramöcsém. Talán azért vezette ide, hogy jóvá tegyen mindent. Szegény beteg leányom, folytonosan az ön nevét rebegi, mikor ébren van. Azt hiszem megjelenése jó hatással lesz reá. Hanem most már tessék belül kerülni.

Bementek a házba. A beteg szabája ki volt világítva, s Julcsa mint alvó angyal, mélyen elszenderültve fektűt a hófehér ágyon.

Vilmos odalépett a beteg ágyához, dobogó és remegő szívvel. Majd gyöngéden megfogta a betegnek kinyújtott kezét. Erre az érintésre mintha mosoly lebbent volna el a színtelen ajkakon.

Igy virrasztottak hárman a beteg fölött.

Midőn Julcsa hajnal felé fölnyitotta szemét, tekintete Vilmoséval találkozáván, az öröm felkiáltásában tört ki.

Hosszas küzdelem után, mintha a szókat erőszakkal kellett volna kisajtolnia kebléből, elhaló hangon szólt:

— Vilmos, ön itt?

— Itt vagyok szerelmem, — viszonzá Vilmos, megragadva a leányká kezét. — Itt vagyok, hogy el se hagyjalak többé.

Julcsa hálásan függeszté tekintetét Vilmos megférriasodott arcára.

A leányka javulása napról-napra előbbrehaladt, úgy hogy ötöd napra már sétát is tehetet a kertben, Vilmos karjára támaszkodva.

Midőn tizennégy nap múlva az ifjú pár esküvőre ment a falusi kis templomba, mintha az ég is részt akart volna venni boldogságukban, a legszebb időjárással járult az egyszerű pompa emeléséhez.

A menyegzőre meghívott vendégek közül egyik gyöngédségből az ifjú pár irányában, Balognét félreszólitva, elbeszélte neki, hogy Deng Gyula odaégett a

völgyi lakásba. Még holttestét sem lehetett onnan kihozni, mert egészen elhamvadt.

— Tehát utólérte mégis az isten haragja!

— szól Balogné könnyecseppet törölve le szeméről.

Az ifjú pár néhány nap múlva az öregek áldásától kísérve, a fővárosba utaztak, hol Vilmos jelenlétére már igen nagy volt a szükség, mert az öreg Tabajdy Bálint az úzlettől végkép visszavonulván, azt Vilmos nevére iratta, kikötve, hogy a fiatal pár velük lakjék.

Igy tehát Vilmos egyedüli főnöke a Tabajdy Bálint-féle gabonakereskedésnek, s vezeti azt oly szakismerettel, erélylyel és kimélettel alárendeltjei iránt, hogy azok az imádatlalt határos tisztelettel viseltetnek iránta.

Julcsa pedig oly helyre menyecske lett, hogy öröme reá nézni. De szereti is az öreg Tabajdyné, mintha saját leánya volna.

A székelyek Árpádnál Halics-várában.

— 889. —

Hargita aljában csendes nyári éjen

Felsohajt a pásztor: „Mi ez, mire véljem?

Csattogás, de mint a kardok csattogása,

Dobogás, de mint a lovak dobogása.

Emberi kiáltás: jötte akárhonnán,

Daru így nem lebben, holló így nem horkan.“

„Pásztorok vigyázzunk! honnan zúg, merről tör?

Atyafi-kiáltás erdőből, felhőből,

Székelynek én vélem“ — „Hunnak én találok:

Nincs ez a szó sehol széles e világon!“

„Ahol az égen is minden csillag mozdul:

Fiastryuk felszökött, gönczöl-szekér fordul,

Nagy medve nagy fejét szügye közé vágta,

Bika hegyes szarvát öklelésre tárta,

Oroszlán ott rázza aranyos sörényét,

Buta kos bámulva nyilasok közé lép,

A tündöklő tejut: Csaba király hídja,

Égnek országutja kivilágosítva!“

„Mennyi nép! Sisakjok hogy játszik a fényben!

Kopjások, nyilasok szakadatlan végben;

Csaba lesz, Csaba az — Csaba király népe:

Székelyek, pásztorok, elébe, elébe!

Egyszer, de csak kétszer a nap alig kél fel:

Budvártól Meszesig lóra kap a székely.

Indulnak, hogy merre? örömet megírnám,

De csak annyit tudok: a fejük Zandírhám.

Robognak vad sziklán, zuhatag vizeken,

Könnyen is, szépen is, sebesen, édesen.

Erdő velük indul, velük fut a patak,

Maguk, s a paripák meg ne fáradjanak,

Meg ne szomjazzanak.

Magas dombon fénylik Halics tornyos vára,

Árpád ott hadával pihenésre szálla,

Gazdag fejedelmek, népek körülvevék,

Elhozták békeért birodalmuk felét.

Asszonyaik szépét, lányaik virágát

Feleségül nékik kínálva kínálják.

Rengeteg erdőket ott vágta utakká,

Ködbe lakó sziklát simítottak hidakká,

Csak hogy e nagy felhő, e szörnű zivatar.

Csak hogy ez özönvíz csapjon odább hamar.

Oh magyar! mekkora vala neved akkor!

Oh magyar mostanra mi maradt meg abból?

Rettenetes kardod, fejedelmi orczád...
Mint az istenekhez, úgy szólunk ma hozzád!
Mint az égieknek ünnepet szentelnek:
Ugy szenteltünk mi itt ünnepet nevednek.
Nevedet, a dicsőt, énekekbe mondjuk,
Homlokod szent fürtjét borostyánba fonjuk.

... Sugaras hajnal volt, hogy a magyar s székely
Egybetalálkozott testvér-öleléssel.
Ott a fejedelmek szemei láttára
Árpád Zandirhámnak borult a vállára.
Áldoztak, toroztak, nagy vigán lakoztak,
Attila, Csaba is bizony ottan voltak.
A csilag megállott, nem akart lemenni,
„Istenek ünnepe — monda — nincsen ennyi.“
A nap alig tudott utat törni — alig —
Először volt hosszú várnia hajnalig.

Mikor eltölt tiz nap, meg el sok vidám nap,
Zandirhám megszólalt: „Minket öcsém várnak.“
„Hol? — kiáltott egész megdöbbenve Árpád,
Hogy ehol a székely rakja össze sátrát.
„Micsoda? Elmennek?“ „Elmegyünk.“ „De hova?“
„Még a madárnak is megvan ő otthona.“
„Hát szerte nyájakként élődjünk, húzódjunk?
Villámos felhőkként, de egybe fonódjunk,
S hegyekre, völgyekre, szárazra, tengerre,
A merre lecsapunk: csapjunk le egyszerre.
Érezze meg a hely, mint a vad paripa,
Hogy a ki rászökött, parancsoló ura!“

Felzug a sokaság egetverő „igy“-gyel.
Szívekben fogamzott örök-erős frigygyel,
Fekete besenyők, szőkehajú jászok,
Széles vállu kun-nép, sugár szép kozárok,
Előd vajda népe, Hubáé, Acsádé,
Mindnél hatalmasabb hadverő Árpádé.

Leveszi sisakját őszhajú Zandirhám,
Mozog az ajaka, szólni akar nyilván.
Mint tiszta éjfélen mi mély a csendesség:
Olyanban az aggot beszélni engedték.

„Négyszáz esztendeje, — magam abból éltem
Kerek egész százat, másik százat félben: —
Hogy hegyeink között küzdünk ébren, várva
Attila fiára, szép Csaba királyra.
Irva vagyon köztünk, szájról-szájra vettük:
Egyszer a nagy égen, hogy megjő érettünk.
A merre a tejut tündökölvén mégyen,
Ott láttuk, hogy hozná népét a nagy égen.
Ti voltatok! Hozott az ősök istene,
Hirdesse a világ minden szöglete!
Oh, mikor ők jönnek: a kardjuk nem csattog,
Mint a szél, úgy simul paripa alattok.
Maros vize holott tündérvölgygyé tárul:
Ott száll alá Csaba csillagos utjáról.
Keleten, éjszakra hejh ti kevély népek,
Délien, de nyugaton hejh hogy elenyésztek!
Akkor a kik éltünk nyomva üzve váltig,
Akkor a mi nevünk tündöklék, sugárzik!
Erdő, mező zsoldját akkor nekünk hozza,
Széles folyam halát minékünk áldozza;
Akkor e királyok, itt e fejedelmek:
Tisztességet akkor nekünk cselekednek!“

Édes mosolylyal szól Álmos fia, Árpád:
„Nem úgy lesz az bátya. Csaba másutt vár rád.
Itt ereszkedünk mi! a két testvér alá:

Mintha csak Attila vagy Csaba mondaná.
Irva vagyon nálunk a népe, királya,
Mely föld kiról szakadt, mely nép kire szálla;
Csak úgy megyünk oda, mintha haza mennénk:
Csillagok járását jobban nem ismernének.
Balra Gelo király.“

„Oláh népe vagyon.“
„Tuhutum meg Szabolcs erőt vésszen azon.“
„Bodrognak, Laborcnak le egész Sajóig“ —
„Három kis királynak országa húzódik...“
„Ménmarót, görög Glád, gazdagföldü Zalán,
Fehér a kenyere, bora tűz asztalán.
Vadja, hala bőven.“

„Tudom, meg aranyja.“
„Székelyé, magyaré, csak együtt akarja!“

„Menjetek, menjetek. Nagy isten kíséren
Szép nap ragyogásán, sötét ködös éjen!
Fegyveretek élén a szerencse járjon,
Erőt vehesetek sok népen, királyon.
Ha győztök, vesztetek: bizony megérezzük,
Hulló hőseitek együtt megkönyezzük;
Ha fordulna a sors, mert fordul ám az is,
Gazdagabb kisebbre ha rászorulna is:
Nem lesz olyan késő, hogy be ne fogadjunk,
Nem lesz olyan sötét, hogy meg ne találjunk.
Menjetek! De minket isten köt a földhöz,
Ellák, Irnák — melyet Csaba vére öntöz.
Ott kell nekünk lakni, hegyeinket védni,
Míg reájuk várunk: addig leszünk nép mi!
De irjatok törvényt: metszessétek kőbe,
Időről időre, ezer esztendőre;
A mit ti akartok: azt akarjuk mink is;
A mi ott ünnep lesz: ünnep leszen itt is!
S átkozott legyen ki e kötést felbontja;
Magyart, ki a székelyt veti két táborra:
Sír annak de soha bé ne vegye testét,
Hollók, fenevadak szerte repegessék;
Anyaföld nyugvásra vissza de ne váltsa:
Domb meg ne nyugtassa,
Por meg ne porlassza!“

Tolnay Lajos.

A z á t o k.

— (Beszély.) —

Irta: P. Kerekes Béla.

I.

Kis kunyhóban virraszt Mari, a szép cigányleány.
Angyali arcán mély bánat borong, szőghaja ziláltan
csókdossa a gömbölyű vállakat, szemeinek andalító fé-
nye a könyeken keresztül megtörve, bágyadtan csil-
log, mint a nap éltető sugára a lenge ködön át. Ajkai
keservesen zokognak s keble lázasan piheg. Mi fakasztá
a legszebb szemekből e drága gyöngyöket? Mi törte
meg a „mosoly varázsát“, zokogni kényszerítve annak
„rabjait?“ — Mi lehelt kinzó fuvalmat szűzi kebelbe,
mely azt lázasan pihegteti? A legszentebb gyermeki
fájdalom, az atya halála fölött, kit tegnap temettek el
az anya mellé, hogy poraik majd ott lenn ölelkezzenek!
Fájdalmát növelte árvaságának tudata. Mi lesz ő belőle
most? midőn utósó támaszát is elveszté, hisz az embe-
rek oly roszak! ki védi meg őt azok ellen? . . . E
pillanatban az ajtó feltárult s azon egy ifju lépett be.
Deli termetét egyszerű juhász-mez fedezte, szép, nemes
arczán a mindenható szerelem tüze lángolt. Mari az
ifju láttára fölsikoltott s karjai közé repült. Arczán

mennyei ihletség derengett s angyali mosolylyal ajkai körül susogta:

— Oh! én esztelen, épen azt feledém, kié minden gondolatom, ki álmaim tündére, ki egész világom, mindenem, ki megvéd engem a rossz emberektől!

Az ifju felelet helyett forró csókot nyomott kedvese ajkaira, s e csókban annyi minden el volt mondva! . . . A lány ismét boldog, feledve apa, árvaság az ifjuban védangyalát látja maga előtt, kit imád s kitől viszont imádtatik! Mily nagy a szerelem hatalma! . . .

II.

Szép, csendes éjféli van, az ifju rég eltávozott, Mari pedig alszik, s álmodik. Arcza fölél, melyen a szerelem hajnalfénye pirul, a kis ablakon beszűrődő holdvilág ezüst fátyolt sző. — Éji és hajnali fény egyszerre!

Álmodja hogy éj van, a meny szép, kék, s csillagokkal átszótt palástján a fénylő hold hinti szét rezgő sugárait és megezüstözi a rezgő habok fodros széleit, melyek susogva egymással, lejtének tova a Tisza medrében. A fűzeket a parton suttogva ringatja az estfuvalat a balzsamos lég lágy ölén. Kis kunyhója előtt, melyet négy szomorú fűz védőleg ölel körül, juhász legény keserg furulyáján. Közeli kis bokor ingó lombjai közt bús fülemile csattog s a furulya szó egygyé olvad össze a madár dalával. Távol egy falucska tornya fehérlik s a kis harang ezüst csengései hangja estimára hívja a falu lakóit. A juhász legény, midőn meghallotta a kis harang hívogató szózatát, furulyát és pántlikás kalapját a harmatos fűre téve, imádkozék. Fekete hajhomályától árnyalt szép arcán benső ihletség honolt, ajkai áhitattal fohászt rébegtek, természetére festői redőkben borult virágos szűre s özssekulesolt kezeiről hófehér ing-ujjak folytak alá. — Imádkozva ledőlt kis kunyhója előtt az úde gyepre s elszenderült, róla álmadozva!

III.

Az ifju, kit mind Mari, mind a vidék juhász legénynek ismert, valóban nem az volt. Ő Bánfalvy Ferencznek, a büszke grófnak vala fia. Erre utazva, meglátta a szép cigányleányt és megszerette.

Hogy Mari szívét megnyerje, egy kis kunyhót vásárolt s juhászmezt öltve magára, elkezdé jární a szép cigányleányhoz, és heves szerelemre gyulasztá annak szívét. Már két hónapja, hogy kis kunyhójában szerelmesen és boldogan élt Sándor. Arczát a nap megbarnította, mellét az úde lég kiszélesítette, izmait aczéllá tette a férfias munka, szóval valódi juhászlegény lett. Ezen új állapotát nem cserélte volna el azzal, melyet elhagyott. Csak egy fájt nemes lelkének, hogy atyja nem tudva hollétét, talán aggódik miatta. Midőn Maritól hazament, leülve kis kunyhójában, elgondolkozott. A szerelem és az apa iránti szeretet vívtak keblében dühös harczot. Az egyik ide bilincselé, a másik távozásra készítette. Végre azt sugalta valami az ifjunak, hogy megvetve a rangot s válaszfalat, mely őt a cigányleánytól elválasztja, atyja áldását kérje szerelmükre.

Ime, fölcsillant a remény biztató szivárványa; hát-ha? . . . Ugyanekkor egy rossz sejtelen ébredt föl lelkében, talán hasztalan lesz ezt megkísérteni, hiszen a cigányt nemesak az ur, de még a paraszt is megveti. Sikertülvén e sejtelen sziszegő nyelvét elnémitani, elszenderült s álmodta, hogy atyja megáldotta őket, kedvesét az oltárhoz vezette s midőn a pap elmondta az „Ámen“-t, a nagy boldogságtól szive megrepedt! . .

A következő reggelen elment Marihoz s közölte azzal elutazási szándékát, szülőihez, Borsodba (szerelemből hazudott.) A lány habár nehezen is, végre beleegyezett.

— Csak aztán térj vissza hamar, — suttogá aggódva.

— Egy hét múlva visszatérek angyalom s akkor megesküszünk, válaszolt Sándor mélyen elpirulva.

A lány csak mosolygott angyali mosolyával s szép szemei úgy csillogtak.

Egy hosszú önlés, egy bucsu csók, egy istenhoz-zád s a két szerető elvált egymástól . . .

Sándor boldogságtól dagadó kebelével, Mari pedig aggódva s midőn kedvese eltűnt a távol ködében, szomoruan rebegette:

— Félek! . . . félek! s egy bús mosoly lebbent el ajkiról

* * *

Gróf Bánhegyi Ferencz szobájában ül s pipájából bodor füstöket eregetve hírlapot olvas. Végre ingerülten földhöz csapja azt e szavakkal:

— Sehol semmi hír róla . . . oh fiam! fiam!

Alig ejté ki utósó szavát, az ajtó fölnyilt s

— Apám!

— Fiam!

felkiáltások után a gróf fiát karjai közt tartá. A találkozás meghatottsága csillapulván az apa e szavakkal törte meg a csendet:

— Ugyan hol voltál ily sokáig rossz fiu?

— Az alföldön, felelé Sándor.

— És mit miveltél ott?

E kérdésre letérdepelve kezébe vette atyja kezét s semeit reá függesztve, szólt nyugodt, csengő hangon.

(Vége következik.)

Egy menyasszonynak.

Menyecske lesz hát belőled? . . .

No, derék, én gratulálok.

Kösd fel azt a főkötővel,

Hiszen ez a hivatásod!

Egykor az jutott eszembe,

Hogy én leszek a te férjed;

S ez nem is volt ellenedre . . .

Boldog évek, gyermekévek!

Aztán másokat szerettem

Épen úgy, mint kedvesem te.

S gyakoroltuk mindaketten

Magunkat a szerelemben! . . .

Milyen ember vőlegényed?

Szerelemből mégy-e hozzá? . . .

Vonzalom-e vagy csak érdek

Szerepelt a kézfogónál? . . .

No, de mindegy! az a boldog,

Ki nem él a pusztá vágynak,

Ki megszokja azt a sorsot,

A kit ő szerez magának.

Hiu ábránd ne zavarjon!

Legyen sok fiad, leányod;

S légy serény, jó háziasszony!

Hiszen ez a hivatásod!

Reviczky Gyula.

KBORVITÉZ

Ödbe vész a nap sugára,
Vak homály ül bérce völgyön.
Bor vitéz kap jó lovára:
„Isten hozzád, édes hölgyem!”

Vak homály ül bérce völgyön,
Hűs szél zörrent puszta fákat,
„Isten hozzád, édes hölgyem!
Bor vitéz már messze vágat.”

Hűs szél zörrent puszta fákat,
Megy az úton kis pacsirta.
Bor vitéz már messze vágat,
Szép szemét a lány kisirta:

Megy az úton kis pacsirta:
Hova megyen? hova ballag?
Szép szemét a lány kisirta:
Szólt az apja: férjhez adlak.

Hova megyen? hova ballag?
Zúg az erdő éji órán.
Szólt az apja: férjhez adlak:
Eskü elől szökik a lány.

Zúg az erdő éji órán,
Suhan, lebben a kísértet.
Eskü elől szökik a lány:
Szól vitéz Bor: „Jöttem érted.”

Suhan, lebben a kísértet,
Népesebb lesz a vad tájék.
Szól vitéz Bor: „Jöttem érted
Elesett hős, puszta árnyék.”

Népesebb lesz a vad tájék,
Szellem-ajkon hangzik a dal.
„Elesett hős, puszta árnyék,
Édes mátkám, vigy magaddal!

Szellem-ajkon hangzik a dal,
Indul hosszú nászkiséret.
„Édes mátkám, vigy magaddal!“
— „Esküvőre! úgy ígérted.“

Indul hosszú nászkiséret,
Egy kápolna romban ott áll,
„Esküvőre! úgy ígérted.“
Zendül a kar, kész az oltár.

Egy kápolna romban ott áll,
Régi fényét visszakupja.
Zendül a kar, kész az oltár
Diszruhában elhunyt papja.

Régi fényét visszakupja,
Ezer lámpa, gyertya csillog.
Diszruhában elhunyt papja;
Szól az eskü: kéz kezét fog.

Ezer lámpa, gyertya csillog. —
Künn az erdő mély árnyat hány.
Szól az eskü: kéz kezét fog;
Szép menyasszony színe halvány.

Künn az erdő mély árnyat hány,
Bagoly sí a bérci fok közt.
Szép menyasszony színe halvány —
Halva lették a romok közt.

Arany János.

A z a l b á n i a *).

Erődy Bélától.

Az albánok vallás tekintetében három egyházhoz tartoznak. Legnagyobb számmal vannak a mohamedánok s egész Albániában szétszórva laknak; legnagyobb tömegük a dukadsinok törzsére esik, kik az ország többi részétől magas hegyek által vannak elzárva és fanatikus mohamedánok. Sokat halljuk említeni és csakugyan számottevő szerepet játszanak a miridita albánok. Ezek vallásra római katolikusok, az izlamnak és a montenegróiaknak egyaránt halálos ellenségei. Albánia közepén laknak; területük hegyektől van körülzárva, hol a török kormánytól függetlenül, mint sasok tanyáznak fészkeikben.

A török kormányval esetről esetre frigyét kötnek és jó szolgálatokat tesznek neki. Fejedelmük Bib Doda Prek a Skanderbég ujabban véd- és dacszövetséget kötött. E fiatal fejedelemnek igen emberbaráti hajlamai és érzületei vannak. Népének nem egy szilaj, vad és megbélyegző szokását igyekezett már eltörölni; de az albán nép, különösen a miridita, csökönösen ragaszkodik régi

*) A „Fővárosi Lapok“-ból vesszük át eme nagyérdemű ismertetést. Szerk.

szokásaihoz és erkölcsiéhez; senkinek sem enged jogot, hogy azokat eltörölje vagy módosítsa. Egy férjgyilkos nőre azt az ítéletet mondotta ki a miriditák tanácsa, hogy elevenen égettesék meg, s daczára, hogy az emberséges fejedelem az ítéletet meg akarta változtatni, a miriditák azt mégis végrehajtották. Érdekesek a miriditák nősülési szokásai. Ők sohasem vesznek nőt saját törzstükből, hanem becsapnak a szomszéd albán törzsek földjére, és onnan rabolnak el maguknak nőt, kit megkeresztelnek és nőül vesznek. A miridit elnevezés onnan vette eredetét, hogy II. Murad szultán, midőn a rigómezei útközet napján a vele szövetségben volt albán törzs fejével találkozott, őt albán nyelven mir dit (jó napot) üdvözléssel köszöntötte, s a jól végződött nap emlékeül a kiváltságokkal ellátott albán törzset miriditáknak nevezte. Székhelyük Oros, hol a fejedelem is lakik, kinek udvara elég fényes és díszes. A miriditáknak van összesen 13 templomuk és ugyanannyi papjuk, kik keveset olaszul is tudnak. A miriditák 1250-ig a keleti egyházhoz tartoztak; ekkor tértek át püspökükkel együtt a római egyház kebelébe.

A mint a miriditák külön és elszigetelten élő törzset képeznek, úgy találunk még több külön élő albán törzset, melyek egymással rendesen ellenséges lábón állanak. Leghatalmasabb két albán törzset képeznek a ghek és toszk törzs.

A ghek és toszk törzsek közötti eltérés már Strabo művében is föllelhető.

A ghek törzs lakik északi Epiruszban és északi Albánia egy részében, és vallásra nézve római katolikus; a toszk törzs görög nem egyesült és lakja Epirusz déli részét, mely Görögországgal határos. A ghek törzs latin, a toszk törzs görög írásjegyeket használ. Tavaly megszereztem Konstantinápolyban az albán irodalom szűz termékeit, melyek ghek és toszk bibliára, a szentírásra, egy katekizmusra és egy elemi olvasókönyvre szorítkoznak. E munkák most Edelspacher Antal, fiatal jeles lingvistánk birtokában vannak, ki többoldalu nyelvtanulmányai mellett behatóan foglalkozik az albán nyelvnek tanulmányozásával is

Évekkel ezelőtt albánok által lakott vidéken utazván, alkalman volt e népet közelebről, jó és rossz tulajdonaival, erkölcsével és megbélyegző szokásaival megismerhetni. Az albán nép nem veti magát alá a török igazságszolgáltatásnak; maga között szolgáltat igazságot, a legnagyobb szigorral és kegyelmet nem ismerő hajthatatlansággal. A török kormányval nem tanácsos ilyenkor beavatkozni, ez beláthatlan következményeket vonhatna maga után. Midőn a törökországi vasútépítő társaság tolmácsaként utaztam a Balkán félszigeten, mindenek felett figyelmeztettem a társaság mérnökeit és más embereit, hogy az albánokkal szemben nagyon óvatosan járjanak el, kerüljenek minden összekocczezást vagy gorombáskodást, mit a bolgárok meghunyászkodva fogadtak. Figyelmeztetésem egy német mérnökön nem fogott, egy albánt csak szóval sértett meg Djakovában, mit ez azzal torolt meg, hogy az idegen mérnököt azonnal lelőtte. A tett színhelyéről a gyilkos maga ment a konzulhoz, az esetet feljelentette; de a konzul maga sem mert az ellen panaszt emelni a török hatóságnál, tudva, hogy válaszul azt fogja kapni: tanzimat jok (nincs megtorlás.) Az albán büszke, a sértést, legyen az bármily csekély, megtorlatlanul nem hagyja; boszuálló s a ki nem elégitett boszut gyermekére, unokájára ruhazza. De ritka becsületes, megbízható nyilt természetű; az alattomoságot gytlóli. A vendégszeretet legszebb erényei közé tartozik. Még a halálos ellenségnek is menedéket ad az albán, ha üldözik s míg háza küszöbén belül van, úgy bánik vele, mint legjobb barátjával.

Az albán öltözete nagyon festői. A férfiak azt a

fehér szoknyát viselik, melyet fusztanella néven ismertünk, s mely annál szebb, mennél több ráncza van; a legszebb fusztanellának százcánczunak kell lenni. Felső testüket egy bőjújú, de szűk zuavka-féle dolmány fedi, mely a mellen nyitott és gazdagon van aranyzsinórral és színes szálakkal kivarrrva. A lábszárakat fehér aba-posztóból készült szűk nadrág fedi; lábukon bocskort viselnek, melynek felkunkorodó hegyes végét tarka bojt díszíti. A férfi viseletének kiegészítője a fegyver, melynek viselése az albánoknak valláskülönbség nélkül meg van engedve.

Az albán nép századokon nevezetes szerepet játszott Törökország politikai életében. Az államférfiak sorában sok kittünő férfit találunk az albánok nemzetségéből; a birodalom sorsát intéző nagyvezírek között igen sok albán születésű vezette a kormány gyeplőit. Nevezetes szerepet játszott a hatalmas Janinai Ali basa, ki Albániának kormányzását oly ügyesen vezette, hogy a népet teljesen megnyerte magának s függetlennek nyilvánította magát a török kormánytól. A görög függetlenségi harc idején történt ez. A portának sikerült Ali basát leverni, őt magát fiaival együtt elfogni és kivégeztetni. Nem lesz talán érdektelen megemlíteni e helyen, hogy e hatalmas embernek egyik unokáját a mi körünkben van szerencsénk üdvözölni, ki nem más, mint Halil Bej, a budapesti derék török főkonzul. Régi család ez Albániában s Tepelen nevet visel. Ali basa kormányja alatt Albánia boldog volt és virágzásnak indult. Volt Albániának, különösen északi Albániának más pártos feje is, Kara Mahmud, ki északi Albánia fővárosát Skodrát (Skutári) birta hatalmában, több éven át dacolt a török kormányval, hatalmát fiára, Musztafára ruházta, ki azonban Mehemed Resid basával szemben vereséget szenvedvén, megadta magát.

Az albánoknak nemzeti hőse és buzdító példányképe Skanderbég, más néven Kasztrioti György, ki török udvarban és mohammedán vallásban növekedett ugyan, de hazája felmentésére és atyja trónjának elfoglalására Hunyadyval szövetségbe lépett s a törököknek Nisnél való vereségét elősegítette. Elfoglalta trónját és a törököket sokszor visszaverte Krója falai alól, honnan az albán nemzetet kormányozta.

II. Pius meghívására harczolt a nápolyi Anjouk ellen, mely szolgálataért birtokot kapott Olaszországban, melyet 1460-ban el is foglaltak az albán kivándorlók. Skanderbég 63 éves korában halt meg Les-ben, hol tetemei egy ideig nyugodtak. A törökök felhányták sírját, csontjaiból talizmánokat csináltak, melyeknek segítségével úgy fogának harczolni, mint a rettegett vitéz Skanderbég.

A novibazári kerületben sok albán lakik, kik fegyveresen s vad szenvedélyvel várják az okkupáló csapatokat. E természetileg is védett vidéken kemény és véres harc vár a mi csapatainkra, hol a bosnyákoknál dühösebb és vitézebb nép nyújtja felénk fegyvereit.

A vadorzó.

(Képpel a 184-ik oldalon.)

Harmincz év óta úti az erdész a vadorzót, de folytonosan csak által úti a nyomát, mert megfogni őt még sohasem volt képes. Nagyon ravasz az öreg, ismeri az erdőnek minde. zig-zugát, s bár ebben a tekintetben az erdész sem áll áta mögött, hiszen harmincz esztendeje jár-kele benne, egy hogy már egész otthonává vált.

Igy tehát legalább egyenlő fegyverekkel küzdenek.

Hanem a vén ravasz vadorzónak mégis van valami előnye a becstületben megderesedett erdész fölött:

Az erdön kívül ismeri a szikla-hasadékokat, lejtőket, üregeket, az alig észrevehető ösvényeket, melyek tekergőzve vezetnek föl a zéditő magasba, hol az erdész

már nem mozog oly biztosan, tehát nem is üldözheti sikeresen a vadorzót.

Pedig nem adná sokért, ha egyszer kézrekeríthetné.

Midőn szolgálatba lépve, mint erdész gyakornok elfoglalta állomását, Andris már akkor egyike volt a legmerészebb, legravaszabb s egyszersmind legveszélyesebb vadorzóknak. A nyomában haladó erdészt vagy őrt gyakran becsalta maga után a szikla-csucsok közt, s ott az uttalan magasságban sokszor csak az isten őrizte őket, hogy alá nem hullottak a mélységbe, s hogy általában ép bőrrel menekülhettek.

Hanem kézre még sohasem keríthették; életük veszélyeztetésének árán sem.

Most azonban végre itt az alkalom. Közelről bukkantak egymásra. A vadorzónak hátán van a bünjel is, a meglőtt vap képében. Tehát rajta, most vagy soha.

De az öreget gyorsan viszik lábai, az edész sem rest, de a vadorzónak mégis vagy tizenöt lépésnyi előnye van.

Aztán, hogy a hegyhez ér, gyorsan kuszik föl arra, a hegytetőn azonban megbotlik.

Most meglesz. — gondolja az erdész, miközben szintén fölmege a hegyre.

Mire azonban fölér, a vadorzónak nyoma sincs; ki tudja merre jár a szikla-hasadékok között; vagy talán le is zuhant a mélységbe.

Az erdész le nem merne pillantani a világért sem, hogy meggyőződjék.

De meggyőződik másnap, midőn ismét észreveszi, hogy az öreg vadorzó megint ott lövöldöz valahol az erdőben.

Megindul felkutatására.

A leírt jelenet ismétlődik.

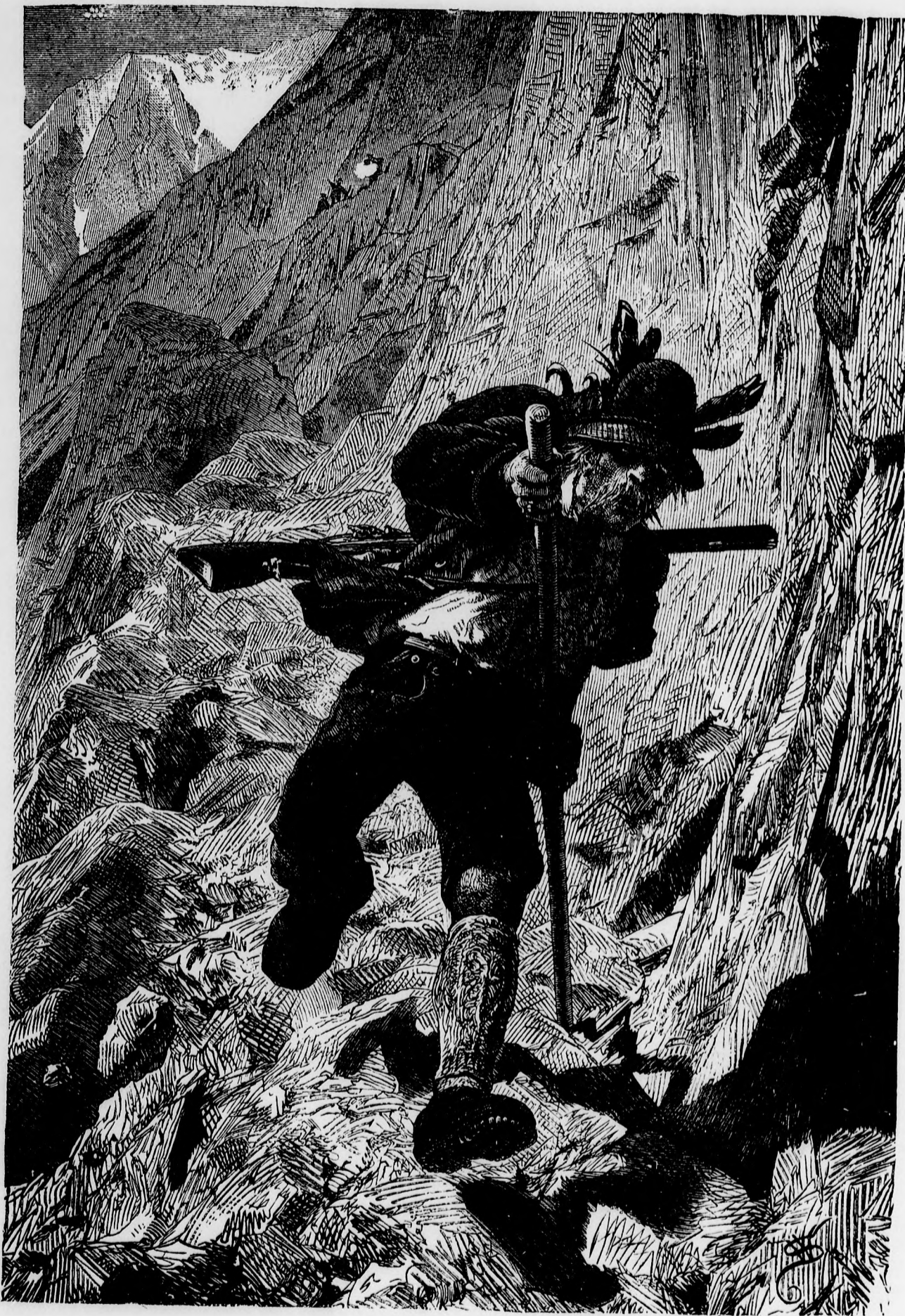
Az eredmény mindig ugyanaz.

Mikor mit látunk a fővárosban?

(Képpel a 185-ik oldalon.)

Akit reggel 5 órakor a Dunapart felé visz útja, okvetlenül találkozik azzal a személylyel, kinek szép és nemes hivatása a táplálkozásunkra szükséges tárgyak beszerzése s eladása: a piac hölgyével; nyolcz órakor már más alak kerül elődbe: a konyha tündére, ki piacra megy bevásárolni, s egyszersmind elkiséri a kis urfit is az óvodába, Boér bácsihoz; 9 órakor már a felcseperedett kisasszonynyal találkozol, ki sietve halad el melletted, nehogy elkéssék a zene óráról. — Délben valahogy szembe ne találkozzál az ételhordóval a lépcsőzetben, mert minden eshetőség szerint leönt; egy és két óra közt a tőzsde felé menve, az „adom veszem“ üzlet embereinek érdekes csoportján legeltetheted szemidet; négy óra felé a Dunavizes rikkantgatása fenyegeti füled dobját; hat órakor a corsón párosával látod elhaladni az ifju urakat s asszonyságokat, egymást bírálgatva; a következő alak már az esti szürkületet jelzi a hatvani-utca elején és kerepesi-uton. Végre az utolsó érdekes jelenet tárul eléd, ha tíz óra előtt haza érsz, a zárórát pontosan megtartó házmaster tiszteletreméltó személyében.

Ennyi érdekes látvány csak elég talán egy napra?

A vadorzó. (Szövegét lásd a 183-ik oldalon.)

Mikor mit látunk a fővárosban. (Szövegét lásd a 183-ik oldalon.)

HÖLCY-ROVAT

E rovatunkat minél változatosabbá óhajtván tenni, felkérjük t. olvasónőinket, hogy a divat, női munkák, háztartás, szóval a nők munkakörébe vágó utasításaikkal, közleményeikkel lapunk e részét gazdagítani sziveskedjenek!

Megbízásokat apróbb czikkek, kézi munkákhoz szükségelt dolgok stb. beszerzésére szívesen elfogadunk s pontosan teljesítünk minden díj nélkül.

A divat köréből.

1. 2. Utczai s társasági öltözék.

1. sz. **Rövid séta-ruha.** A hegyi utakon és sétákon annyira kényelmes rövid ruha mindinkább jogaiba lép; a modern rövid ruha igen különbözik az eddigi viselettől, dús díszítést igényel és dudoros. Mintánk finom gyapjuszövetből készült; a szoknya allját, redőzött széles plissé, továbbá széles redőkbe szedett plissé díszíti. A szoknyát elejének közepén kétszeres ruganyos szalag könnyedén felbodorozza. A hosszú derék széle körül shawlszerű szövet szalag fekszik. A gallért szövet redőzet környezi; hasonló redőzet képezi az ujjak egyszerű díszítését is.

2. sz. **Társasági- vagy séta-öltözék.** Az egészen princess alakban készült csinos öltözék sima és mintázott szövetből állítatik össze. A hátsó részek princess alakban szabotnak, s tetzés szerint két—négy részben állíthatók elő. Koszoru alakban rendezett a közepén szövethurkokkal átvont keskeny plissék vagy paszományozás veszik körül az uszályrészek alsó szélét. Cakkos filet-rojtokkal gazdagon ellátott schawlszerű szövetszalagok fekszenek az elő és hátsó részeken, s eltűnnek a varrásban, az oldal s hátsó részeket összekötve, vagy hosszú végekben az uszályra hullva le. A sima hosszú ujjak éles csipkében végződő hajtókával s szövetplissével díszítetnek. A szivalakú kivágást sima szövetből készült hátul összefutó gallér környezi.

1. és 2. sz. Utczai s társasági öltözék.

3. Reggeli főkötőcske mullból himzéssel.

Ez a díszes főkötőcske, mely a fiatal nőnek igen kecsesen áll, hosszas-kerek mull alapból készült, melynek az elő és hátsó karimája négy-négy redőbe szedve s keskeny passera erősítve oldalt egészen simán

4. sz. Reggeli főkötőcske mullból szalagdiszítéssel.

vehetni. Széles kék szalag rövid csokorba kötve hosszú végekkel disziti a hátsó karimát, míg az előrészt középet két finom selyem bojt ékíti.

4. Reggeli főkötőcske mullból, szalagdiszítéssel.

A főkötőcske alacsony gömbje néhány nagy öltéssel dudorosán merev túll-alljra helyezve, kerek passe-ra

3. sz. Reggeli főkötőcske mullból himzéssel.

hagyatik s a felnyuló domboru alakot láttatja. Két széles, egymásba futó csipke könnyedén a passe-ra redőzve, a hajra omlik le. Széles kék szalag a himzés betét által fedezve, övezi főkötőt, mint ezt a rajzunkból pontosan ki-

5. és 6. sz. Esőköpeny gyermekek számára.

erősítettik. Széles csipke vagy finom mull-szegély a gömbre redőzve az előrészt közepén több fölfelé törekvő mély redőt képez, melyek közé két széles szalag-hurok illesztetik. A főkötőcske gömbje körül széles csavart selyem szalag vonul, s hátul, három aláhulló véget képez melyek felborzoltatván 3 cent. magas bojtokká köttetnek.

5. 6. Esőköpeny gyermekek számára.

5. **Esőköpeny 5—7 éves leánykák számára.** Ez a kényelmes és csinos esőköpeny sima előrészt, s a hosszú redőkbe szedett hátsó részből állítatik össze. Előállítására két részben szabatik; a hátsórész kettős szövettől vétethetik, vagy pedig közepén varással látható el. Az egyes részek megfelelőleg összeköttenek, miután a hátsórész redőkbe szedetett. Az ujjak hajtókával ellátva, illesztetnek be. A nagy zsebek megfelelő helyen az elő- illetve oldalrészekre illesztetvén, reverszszertű diszítéssel láttatnak el. Derékben öv vonja össze az esőköpenyt, mely a hátsórész közepén néhány öltéssel erősítették oda. A köpeny szövettől készült plissé képezi a diszítést. A köpenyhez használható a tulajdonképeni waterproof szövet szürke vagy kék színben, valamint bármely tetszés szerinti vastag szövet is.

6. Esőköpeny 10—14 éves leánykák számára.

A szabályos czakkokban végződő esőköpeny előrészből áll, mely jobb oldalon egyenes, balra vonuló czakkokban végződik. Az oldalrész, valamint a kétrétű hátsórész egymással összeköttenek. Az ujjak kettős szövettől szabandók.

A divat-zsarnokság vége.

Még nem jutottunk annyira, s ama hölgyekre nézve, kik örömet sürük maguk fölött a divat uralmát, épen semmi ok sem forog föl, hogy az általunk választott czimnek szemben az előttük kiválóan ismeretes kérdés alábbi tárgyalásától megijedjenek. Hasonlóan nem lehet tagadni azt sem, hogy a legutóbbi időben szaporodnak a jelek, melyek szerint ezen a téren is örvedetesen kezd ingadozni a korlátlan önkény s nemsokára teljesen az emberi méltóságnak megfelelőbb kormányformának fog helyet engedni, úgy hogy végül a divat a szabad önelhatározásból kifejtett izlésnek lesz alárendelve, holott ezzel szemben eddigelé ismételtlen ugyan, de sikertelenül megtámadott kegyetlenül sértő zsarnoki uralmat folytatott.

A divat zsarnoksága ősidőtől abban állt, hogy a zászlója alá esküdtektől czéltalan és oktalan dolgokat kívánt, a hirtelen egymásután következő divattörvényekkel alattvalóinak helyzetét és szükségletét figyelembe nem vevén, ma ellenkezőjét kívánta annak, amit tegnap követelt, s mindig elrendelte, hogy az általa meghatározott színek és alakok, kicsinyeknek, nagyoknak, kövéreknek, soványoknak, szókéknek és barnáknak, öregeknek és fiataloknak egyaránt tessenek. Vak uralomvágyában ép oly kevéssé tudván a véletlenségből egyszermáskor általa tett helyes intézkedéseket megtartani, mint rábírnai magát, hogy hamis, viszás, sőt utálatos szeszélyei valamelyikét általános érvényű törvénynyé ne engedje, ha az eredmény igen feltűnő módon elűt attól, amit egy hóval azelőtt szabályul felállított. Mivel azonban benne semmi állandóság nem volt, úgy a kellemesben, mint az ellenszenvesben, azért voltak szabályai bizonyos időszakok ötletekben való gazdagságának dacára is, melyet olykor kevés év lefolyta alatt kifejtett hiányosok s elégtelenségük miatt értelmetlenek ellentétben az alak és szín változataival, melyeket a természet az ember képzésben elérni képes. Ezenkívül elfogult is volt abban a bahhiedelemben, hogy egy és ugyanaz a dolog mindenkire illik, kivételeket csak öregeknel és a

gyermekneknél engedve kik után már vagy még nem kérdezősködnek.

Szakítsunk ki a divat történetéből egy hosszabb időszakot, például ötven évet s látni fogjuk, hogy ha nem lett volna szeszélyes és akaratos, s a változásokhoz való ragaszkodásban, képes leendett mindenkinek mindig az illót nyújtani; különösen kiderül ennek igaz volta, ha egy pillantást vetünk az oktalan gazdálkodásra, melyet a divat a tizenhatodik század mindkét felében folytatott; hogy a változatos alakulásokat, melyekben akkor magának tetszelgett, szemléltetővé tettük, arra a szó nem elégséges; a ki ezzel teljesen tisztába akar jóni az kénytelen belemertülni az azt az időt alaposan kizsákmányoló s illusztráló jelmez-könyv tanulmányozásába. Minthogy azonban jellemét az állhatatlanság képezte, mindig csak egyeseket elégíthetett ki, kik szükségleteikkel szeszélyeinek hódoltak; ami ma kiemelte egyiknek testi előnyeit, s eltorzította a másiknak idomait, az holnap épen megfordítva történt, s így a divat minden időben a legmerészebb torzító volt, a nélkül, hogy a többség ezt csak sejtette volna is. Természetesen voltak olyanok is, kik minden lehetőt elkövettek, hogy ennek a visszaélésnek tápot nyújthassanak; azonban ezek teljesen kimeríték eszközeiket, épen az ellenkezőjét érték el annak, amit akartak. A helyet, hogy a divat csalhatatlanságában való hitet megrendítsék az által, hogy ott hol az elfajult, szembe álltak volna vele, az általa nyújtott jót azonban köszönettel fogadták volna, általában megtiltották a benne való hitet, s így a divat tekintélyét emelték, midőn a botor öltözék rendezéssel szembe-tűnőleg megmutatták, hogy még kevesebbet értenek, mint maga a divat abból a művészetből, melylyel meghatározhatnák az alakokat és a színeket; Straszbürg, Nürnberg, Ulm sat. városok böles atyái ugyanis ebben a tekintetben nagyban hozzá járultak az önkénytelen nevet-ségesség történetéhez. Aztán a lelkészek szónokoltak a divat ellen, s élces írók fáradoztak azon, hogy magukat nevetségessé tegyék, azonban alig több eredménnyel; nem voltak-e az előbbieket zeloták, kik úgy vélekedtek, hogy minden embernek az olvasóval kezében kell fölébredni, s elszenderedni, s utóbbiak gunyolók, hivatásuknál fogva, kik előtt semmi sem volt szent? A hit a divatban mindezek által nem hogy gyöngített volt, de erősített, sőt habonává tétetett.

Ez majdnem szakadatlanul így tartott, mindaddig, míg az emberiség annak a rögeszmének hódolt, hogy senki sem értheti oly jól az öltözködést, mint épen a divat. Igen, az emberek érzéke lassankint anyira szolgálivá vált, hogy csak alázatosan meghajtott fővel nyilatkoztathatták ki, mikép a kalapoknak ez vagy amaz az alakja, a ruháknak ez vagy amaz a szabása nekik csunyául áll, azonban semmit sem tehetnek ellene, mert a divat irányában ez a lázadás megengedhetetlen. Csak az anyira kritikus tizenkilencedik század mehetett anyira, hogy a személyes szabadság ügyében, mint a viselet szabad megválasztása, ennek a szegyenletes függésnek véget vessen. A mai önálló gondolkozású nők a divat követeményeinek csak akkor engedelmeskednek, ha azok életfeladatukkal, hogy tetszetősek legyenek, nem jönnek összeköttetésbe; ahol ez történik, ott vége a divat uralmának; nem vonják meg tőle, hogy naponkint ujat meg ujat találjon föl, de azokból csak azt fogadják el ami céljuknak, mely abban öszpontosul, hogy anyira szépek és bájosak legyenek, amenyire csak lehet, jó szolgálatot tesz. Tudják, hogy a divat igen gyakran maga is bűnös s épen nem ritkán nem juthatott volna náluk érvényre soha a semmiesetre sem bájos, visszataszító és csunya, ha annak valódi természetét felismerik.

Most már, hogy a szabad megítélésre megérlelődtek, bizonyos újításokat sem engednek meg a divatnak

a ruházat dolgában, mely szerencsés eredményeket vivott ki, ennek leszorítását a napi rendről világért sem engedik meg; az egykor anyira csalhatatlan uralkodónótól megkivánják, hogy a szükséghez képest konzervatív vagy forradalmár tudjon lenni, s mindinkább arra törekednek, hogy a kormányzás gyepelőit saját kezükbe vegyék; az ily független szellemű hölgyek száma már anyira jelentékeny, hogy jogosan kimondhatjuk, mikép a divat a legjobb uton jár, hogy eljusson a demokraciához. Igen, az idő fuallata oly erős az anyira jelentékeny átalakulás után, hogy oly emberektől kik a dolgok ősi rendjéhez ragaszkodnak, gyakran halljuk a panaszt, hogy mai napság nehéz oly embert találni, ki jó tanácsot adhat, hogy mikép öltözzünk, miután fájdalom, ma „minden divatos.“

Az emberek mai nap nemcsak a maguk módja szerint akarnak boldogulni, hanem kalapot, ruhát köpenyt sat. szintén a maguk módja szerint viselni, s minthogy a dolog így áll, a divatnak jelenleg a formák és színek tekintetében oly gazdagságot kell kifejtenie milyenhez hasonlót még nem értünk meg. Azt, hogy most minden divatos, csak ama kevésbé művelt emberek panaszolhatják, kik nem mernek határozott véleménynyel birni.

Ebben a tekintetben kellő megítélést bajosan találhatni, az igaz, mert ahhoz nemcsak veleszületett izlés kivántatik, hanem tudás és képzés is. A feladatok az emelkedett igényekkel mindig bonyolultabbakká válnak.

A főfeltétel, hogy a jól öltözködés művészetében kiváló haladást nyerjünk, természetesen a tehetség; azonban hogy ezen a téren gyorsan és biztosan minden lehetőt elérhessünk a kimerítő önismeret után becsületes önbírálatot gyakorolva, a formák egymáshoz való viszonya a színek behatását, s a módokat, melyek segítségével megtudjuk mily befolyást gyakorolnak egymásra a formák és színek, kell tanulmányoznunk. Távoly legyen tőlünk, hogy ezzel a nyilatkozattal sérteni akarnánk a finom érzékű női ösztön dictatumainak souverän érvényességét; ez bizonyára sohasem jut tévutra; ha azonban illó nevelés által a nehezebb feladatok megoldására meg nem acéloztatik, egyszerűen azáltal igyekszik a balfogásoktól menekülni, hogy kérdéses esetekben minden elhatározást mellőzve, így csupa elővigyázatból olykor elragadó hatásokról mond le, melyekben mélyebb belátás által bizonyára részesült volna; az elszalasztott nyere-mény azonban szintén veszteség.

Épen az öltözékek folyton emelkedő változatos-ságának, mely a következő divatok barbar váltóját föl-váltja, emelnie kell a nehézségeket a különféle töme-géből a megfelelőnek kiválasztására nézve is, a balfogás itt, hol a képzés minden nemére gondoltak, annál éle-sebben fog megbírálatni. Ha a divat a tizenötödik század végén parancsolólag követelte, hogy minden nő fülekkel ellátott, selyemmel s aranynyal himzett barettet viselnek, melynek a fej hátsó részén álló dia-dém felelt meg, s a száj körül alig két ujjnyi széles sárga kendőcske volt, mihez még sáfrány-színű fá-tyol járult, ez szerencsétlenség volt, mely alul senki sem vonhatta ki magát, az így fölciomázott szépeknek türniök kellett, midőn az udvarias lelkész így kiálltott rájuk: „Üde husra nem tesznek sárga borsot, csak a megmaradt darabokra. Így a nem szép nők úgy néznek ki, mint egy darab füstölt hús sárga lében.“

A szegényeket sajnálni lehetett, de kegyetlenség volt őket kikacagni, mert nem volt szabad választásuk.

(Vége köv.)

A hátramenés is célhoz vezet.

— **Tanító:** Már megint későn jössz az iskolába, Andris?

— **Andris:** Oly sikos az utca tanító uram, hogy midőn egyet léptem előre, kettőt hátracsusztam.

Tanító: Hogyan értél mégis ide?

Andris: Hát hazafelé indultam.

Életveszélyes kívánság.

— Ah, Arthur, a nászutazás, oly isteni, hogy minden évben szeretném ismételni!

A divathoz.

Fodrász: Tehát a legújabb divat szerint kívánja hajánca haját fodoríttatni nagysád?

Komorna: Óh, nem, a legeslegújabb divat szerint, mert a legújabb divatot már minden szolgáló viseli.

Indokolt mentegetés.

Színházigazgató: Ön színész és bajusza van? Azt nem szeretem!

Színész: Bocsnat igazgató ur, várakozás közben az előszobában nőtt meg.

A nő gyűlölő.

— Vig beszély. —

Irta: F. J.

Ködös borongos nyári nap van, akár az április, olyan bohó; egyik pillanatban zápor esik, másik pillanatban mosolyg a nap, kikandikálva a felhők mögül, mintha kazagna rajtunk, hogy megcsalt minket a naptár; hisz most juliusnak kellene lenni, s ime csakugyan április van.

Samu egyedül van szobájában, pipára gyújt és kényelembe helyezi magát; azaz, hogy tenné, de sehogy sem találja magát jól. A pipának ma bagó ize van; röpíti is mindjárt a legény fejéhez csak hadd jőjön be. Lábainak sem talál ma helyet, mert hol lelógatja, hol a pamlagra, onnét ismét fel az asztalra teszi; míg végre fölkel s hevesen járkál a szobában; de újra eszébe jut valami megáll, a haragos roskedv tűnik arczáról s elkezd mosolyogni épen mint az idő.

Most belép egy savanyu képtű hosszú legény, kinek a pipa fejéhez kellene, hogy reptüljön; de a legény széllyel néz a szobában s elkezd fejét csóválni. Mikor pedig Péter fejet csóvál, akkor Samu urfi bűnbánólag hallgat, mert az annyit jelent, hogy ő Samu ismét valami oktalanságot követett el.

Neheztelőleg nézett a szép új bársony pamlagra s a mellette álló karszékre, melyekről mormogva törülgette le a Samu urfi lábbeliének nyomait.

— Mondtam ugye, hogy vigyázzon a nagyságos urfi reá. Nem vigyázott, most tessék megnézni, milyen piszkos; ilyen székbe majd nem lehet ültetni a nagyságos asszonyt.

— Majd nyögé — Sámuel urfi; — de nem is lesz abból semmi; se most se majd, ismét meggondoltam a dolgot. Te Péter! Arra a pamlagra nem ül asszony; nekem nem kell feleség, bár még elég fiatal, csak negyven éves vagyok.

— Ötvennégy vág közbe a hü legény.

— Itthon csak te, bárgyu.

— Mikor a paróka nincs a nagyságos ur fején.

— Fogd be szádat ostoba.

— De kérem alássan, igaz a.

Samu urfi véletlen a tükörbe pillant s látja, hogy Péternek csakugyan igaza van, nincs fején a paróka, pedig künn a folyosón léptek hangzanak, de már késő a frizirozás. Az ajtón kopogtatnak s a hangosan kiejtett „szabad“ beléphetés engedélyre kistermetű piroskerek arczu szürkés haju és szakállu uri ember lépett a szobába.

— Ah! Isten hozta kedves rokon, — szólt örvendő Samu urfi.

A kedves rokon egy kicsit bámult a szivességre,

melyet Samu urfinál soha sem tapasztalt. Hanem köz-
tünk legyen mondva, most csak épen annak örvendett,
hogy nem valaki más lépett be helyette, mert nagyon
genirozta volnaidegen ember előtt a szürke haj.

És hogy miért nem látta különben szivesen az
uri rokot, mindjárt megtudjuk.

— Tessék helyet foglalni.

— Köszönöm édes öcsém.

Samu urfi akarata ellenére elpirult az álszerény
czimezgetésre. „Öcsém“ igen ám ha a paróka fején
volna.

— Unalmasan telik az idő, ugye, édes öcsém?

Bizony unalmasan, de Samu urfi nem mondta
volna; kerülgetett minden olyan beszélgetést, feleleteket
melyekre ez a megjegyzés talált volna. „Pedig a jó
feleség mellett nem úgy volna.“

De a rokon alkalmasint tudta, hogy jobb ajtóstól
neki rohanni, azért folytatta.

— Rosz termés volt az idén édes öcsém. Neked
csak károd van; hallottam, hogy az ispánod is meglo-
pott, a házbéreiddel megszöktek s a régi gazdasszonyad
is megszökött az ezüstneműiddel de te mindezeket
mind nem bánod, de mégis nem úgy volna, ha jó
asszony volna a háznál.

Samu urfi megtartotta hidegvérűségét.

— Kedves rokon, én már semmiképen sem fogok
megnőstülni, komolyan mondom most önnek, hogy a ke-
gyed hugáról Aniskáról végkép lemondtam; hisz már
félébám úgy is sirban van, ötvennégy év, az az de hogy
izé — negyven év terhe nyomja már vállaimat, és egy
tizenhét éves leány nem örömet nyújtja kezét egy ko-
ros férfinak.

— Nőstülésre legszebb idő, — hízelt a rokon, mig
lopva egy pillantást vetett a szürke hajakra. És ha
csak ezt vetnéd gátul, én biztosítalak, hogy Aniska, vol-
nál bár hetven éves, mindig örömmel nyujtandá ke-
zét neked.

Persze pénzemért, gondolta Samu.

— De határozatom nem nőstülni.

— Beszéljünk komolyan, én épen azért jöttem hoz-
zád, mert ígéreted ellenére is, hogy Aniskát elveszed,
már két hó óta kerülöd a házamat. Szegény leány pe-
dig nagyon busul utánnad, egészen oda van; pedig ez idő
alatt két kérője is akadt volna.

— Hát miért nem ment hozzájuk.

— Miért, mikor a te ígéreted birta.

— De, de igaz én ígértem, de mégis elgondoltam.

— Szóval te hitvány ember akarsz lenni, fakadt
ki mérgesen a kis rokon.

— Micsoda hitvány! Uram, hogy mer ön házam-
ban sértegetni!?

— Mert semmirekellő szószegő vagy.

— Tán a miért nem vagyok olyan bolond, hogy
elvegyem hugát, hogy legyen ki a vagyonomat felpiperézze
magára.

— Gazember!

— Hordja el magát!

— Vigyen el az ördög.

Ezzel a kis rokon becsapta maga után az ajtót.

És ez egy év óta mindig így folyt minden hóban
legalább egyszer találkoztak, haragosan váltak el, s újra
mint jó barátok jöttek össze, csak hogy ilyen csattanós
párbeszéd még nem történt közöttük.

Samu urfi pedig a feletti örömeiben, hogy most ki-
adta az utat kedves rokonának, felugrott a pamlagra s
tán cancant jár, ha Péter elő nem buvik a parókával.

— Tessék leülni.

Samu urfi engedelmesen hajtott fejet, Péter egy

kettő, megigazitotta a parókát s szépen ráillesztette
s később mehet sétálni vele, most már igazán negy-
ven éves.

Samu urfinak kedve jött beszélgetni.

— No Péter kiadtam az utat ennek az éhenkő-
rásznak.

Péter nem szólt semmit hanem láthatólag duz-
zogott.

— Erővel akarja a hugát elvétenni velem; rég
boszant már, de most nem tudtam tovább hallgatni,
ki kellett törni belőlem az őszinteségnek, mert külön-
ben ki tudja meddig boszant még házassági ajánlatával;
nemde ügyesen beszéltem?

Péter nem szólt.

— Már szinte hajlottam rokonom erőtetésére, de
végre az akarat győzött és most esküszöm, hogy soha
meg nem nőstülök.

Péter most sem szólt; nem úgy, mint máskor, hogy
segített még urának igazat adni, hanem összehuzta szem-
öldéit s duzzogott tovább.

Sámuel urfi ránézett.

— Mi bajod neked Péter.

— Nekem semmi.

— De mintha haragudnál.

Köhögés, még pedig erős.

— Mi bánt, megütötte magad?

— Nagyságos urfi mindig boszant.

— Én? Mivel?!

— Hát már megint nem jól beszélt. Szegény Aniska
kisasszonyt így visszautasítani?!

— Mi? kiáltott föl Samu urfi, — hát már te is
csak ellenségem vagy te is azt szeretnéd, hogy háza-
sodjam?

— Azt a legjobban tenné.

— Ezt már nem hittem volna, kiáltá föl Samu
urfi, ki majdnem elérékenyült e soha sem tapasztalt
szolga-hűtlenségén.

— Pedig nem, Aniskát soha el nem veszem.

Péter arca fölvidult, s az ablakhoz lépett hogy a
függönyt mely félig le volt eresztve, egészen félre
huzza.

— Hisz nagyságos ur nem kénytelen épen az
Aniska kisasszonyt elvenni. Hanem hát vannak jó gaz-
dasszonyok, kik bizony fel nem piperézik a nagyságos
ur pénzt hanem szereznek hozzá még egyszer anyit.

— Oh, olyant nem lehet találni sóhajtott az urfi.

A véletlen épen úgy akarta, hogy Péternek egy
huga lépjen be, karján egy kosár eperrel. Fialtal kacér
szép parasztleányka, nagyon felpirospántlikázva.

— Kérem nagyságos urfi, ne tessék megneheztelni,
hogy oly bátor voltam ide belépni, de Pétert nem talál-
tam sehohol s azért gondoltam, hogy itt lesz; édes anyám
egy kosárka epret küld neki.

— De te szedted ugy-e hugom?

— Én meg az anyám is.

No, ha már te szedted akkor add el nekem, nesze
itt van egy ezüst huszas érte.

— Jaj lelkem nagyságos ur, de hogy vennék el én
pénzt érte.

— Csak vedd el hugom biztatá Péter, a nagyságos
ur jó szívű ember.

A leány elvette a pénzt távozott, de előbb meg
ígérte, hogy holnap ajándékba fog egy kosár még szebb
epret hozni a nagyságos urfinak.

Samu urfi utána dörmögé:

— Ez aztán csinos leány, szép leány.

Péter elégtlenül mosolygott.

(Vége köv.)

A „Család Lap“-ja 9-ik számában megjelent talányok megfejtése a következő:

a sakktalányé:

Nagygyá, dicsővé
Tesz a szerelem
Sok tárgyat ami
Hitvány nemtelen.

A jutalmat nyerte: **Tarafás Aranka** k. a.

A képtalányé:

„Egyesült ellenzék“

A jutalmat nyerte: **Nagy Antónia** k. a.

A számrejtvényé:

„Család Lapja.“ „Az európai berlini békekongresszus.“

A jutalmat megnyerte: **Füzesséry Vilma.**

A szótag talányé:

„Vilma“.

Jutalmat megnyerte **Csikós Ferencz** ur.

Helyes megfejtéseket ezenkívül következő t. olvasóink küldtek be:

Ádámik Klára özv., Altnáder Jusztina, Angyal Irén, Antallik Lina.

Budayné-Rumpler Nina, Bohner I.-né, Bartusz Anna, Bagyik Erzsébet, Békessy Róza, Bajzáth-Kovács Mariska, Buza Sándorné, Balassa Gizella, Batty Irma, Balassa Margit, Boldogh Kálmáné, Bary Eszti, Bagyik Erzsike, Bodog Teréz, Balajthy Ilonka, Bizó Erzsike, Bagi Borbála, Bary Amália, Békeffy Sándorné, Benkó Ilona.

Cseh Jolán, **Csepy** Évike, Csécs Izabella, Czabek Vilma és Ludmilla, Csató Jolán, Csillag Juliska, Czipura J.-né, Csalogányi Mariska.

Dechsler Hermin, Dobál Pepi, Dóczy Endréné, Deresy Mariska, Derényi Ferenczné, Dzsida Mihályné, Domanek Istvánné.

Erekly W. Mariska, Égi Hermin, Ecsy L.-né, Erdélyi Gy.-né. **Fülöp-Plank** Teréz, Flaskay Dezsóné, Fet-Szerbár Ilonka, Fülöp Julia, Fehér Ida, Fodor Julia.

Gózonné-Simon Janka, Gál-Murányváry Irma, György Irma, Gaján-Szomor Etelka, Györe Etelka, Görgey Vilma, Gödölle Erna, Györgyi N. Irma.

Horváth Jolán, Harsányi Lina, Hoferné-Losy Mariska, Hatvani Lotti, Huszár-Bátky Róza, Hidegi Antónia, Hadzsy Irma, Hayt Giza, Hubay Endréné, özv. Hittrich Ida, Hargitay Anna.

Igics Mariska.

Janic Aranka, Joachim Irén, Jungwirth Julesa.

Kaufmann Róza Kiss Gézané, Kutassy Mariska, Kőváry Miklósné, Kozma Ilonka, Kocsy nővérek, Kiss Jánosné, Konecz Gabriella, Kohár Lenke, Kubinszky Jánosné, Kontz Viktória, Kovács Izabella, Kesső Károlyné, Kovács Juczi, Kosinszky Mariska, Korsinek Sárka, Korik Zsófia, Kerekes Anna, Kosztolányi Aranka, Kovács Anna, Kövér Ilma, Korik Zsófia, Kappéczy Vilma.

Lauka Mariska, Laczko Izabella, Ligethy Julia, Lészai Kati, Lang Mari, Liebermann Róza.

Mikos Gizella, Mikos Nándorné, Mikos Ilonka, Molnár Eszti, Mayken Irma, Móder Adalberta, Molnár-Németh Jolán, Mayerfi Juliska, Matusch Klementine, Meller Katinka, Molitorisz Berta, Molcsányi Pozsgay Ilona, Mezey Teréz, Mihály Róza.

Nagy Eszti, Novák Matild, Nágel-Sterbeczky Teréz, Nagy Vinczéné, Nyilas Agnes, Nagy Károlyi Berta, Németh Bianka.

Ostermann Luiza és Nina, Okniczky Erzsike, Okolicsányi Mariska.

Papp Mariska, Pérehy Mariska, Polgár Lászlóné, Pöck Irma, Perlaky-Kosinszky Mariska, Péczér Ignáczné, Potoczky Antónia, Perczel Skodacsek, Pongrácz Ilona, Pápay Leánderné.

Rumplerné-Bognár Fáni, Rumplerné-Maurer Nina, özv. Ruszayné-Pándorfer Mariska, Raabné-Weisz Sarolta, Rimanóczy Jenőné, Rechnitzer Berta, Radetzky Károlyné, Rusznyák Paula, Radocsay Etelka, Radocsay Nina, Reitter Luiza, Ratkovszky Mariska, Romanovszky Mariska, Rekvényi Riza.

Stetina Berta, Szilády Gézané, Sipos-Kollacsek Terézia, Schlick Jolán, Szováth Ilon, Szászy Mariska, Schusztér Emma, Spatenka Leopoldine, Soósné-Veréby Emma, Somogyi Jolán, Szuhár Teresi, Szilágyi Adél, Szilágyi Erzsike, Szövényi Etelka, Scheltsch Mihályné, Sággy Matild, Szirmay Szidónia, Szorád Béláné, Szecsey Vilma, Simon Etelka, Szabó Józsi, Scheftsik Mihályné, Szabó Ferenczné, Stenczel Vilma, Stark Jenőné, Szabó Mari, Szabó Antónia, Schön Rozália, Sipos Péterné.

Tátray Józsefné, Tarafás Aranka, Tóth Pálné, Tóth Terka, Tóth Istvánné, Tómeke Istvánné, Tóth Juliska, Török Elvira, Tóth Lajosné, Tamás Kornélia.

Úrge Fanni, Ujhelyi-Lami Ilka, Ujszivy Ilonka.

Várföldy Elekné, Vitályos Róza, Vinczi-Sebestyén Ida, Vukics Aranka, Veres Ilka.

Zvarinyi Jánosné, Zlinszky Isváné, Zombor Juliska (B), Zongor Mariska, Zatlukal Evva Etel, Zsedényi Erzsike.

Agyagássy Sándor, Ádám Albert, Ágoston Béla, Antok Dániel, Angyal István, Almásy György.

Bárkányi Mihály, Buday László ifj., Balajthy István, Bognár György, Bódi István, Bulkay Mihály, Bene Ferencz, Barnafy Gábor, Benedek József, Bódi István, Biliczky Aladár, Berger Gusztáv, Babits József, Bezinkey Béla, Buday Aurél, Bolemann István, Buza Sándor, Bartha Albert, Baumgartner J., Bugyi Ferencz, Boldog K., Borbola Kornél, Bodó István, Boros Gyula, Bartha J. Béla.

Csepy Zsigmond, Csongvay Lőrincz, Csete György, Csonth Béla, Csató István, Csorba Ferencz, Csernyánszky József, Cseh Lajos, Czike Ferencz, Csegezy Lajos, Cserény Mihály, Czirák János, Csergő Sándor, Czánik Gyula.

Detáry Ferencz, Dux Ármán, Dérczy Péter, Dudits Gyula, Denk Árpád, Dessewffy Kálmán, Duroczky Andor, Dobay Lajos, Domonkos P., Dolezal József, Dávid József, Dósa János.

Egely Márton, Ecsedy Károly, Ékes Lajos, Ehlinger Ferencz.

Fehér József, Füle János, dr. Frank, Frey Ottó, Fischer Károly, Fodor Sándor, Falsik S., Funk Ignác, Fodor Dániel, Finkmann Vilmos, fogyasztási adóhivatal, Komáromban, Ferenczy Kálmán.

Goldstein Fülöp, Gedeon Gáspár, Gorovy Miksa, Grünfeld Mór, Gergelyi László, Gulyás Kálmán, Gyenes János, Gruber János, Gulassa János, Györfly Gábor, Gron Soma, Gózan Sándor, Glück Lajos, Govrik Sándor, Gergely Lajos, Gera Szilveszter, Grünfeld Mór.

Haller Károly, Huszár István, Hirt Pál, Hofer Ferencz, Hamar András, Haaz Antal, Hirschl Károly, Harsági Ferencz, Hankó Antal, Hokovicz, Horvátovics János.

Illés Gyula, István Albert, Inczedy József.

Juhász Lajos, Juhász M., Juhász Károly, Jablonszky Imre, Juhász Miklós, Jablovsky Mihály, Jovánovics Emil.

Krisztinkovich Árpád, Kamenitzky János, Kiss István, Kovács Sándor, Kemenczy Mihály, Komáromi Gyula, Klein Jakab, Klein Miksa, Kritsa Győző, Koller Lajos, Kovács Gábor, Kőkényesy Károly, Kozák Lajos, Kiss János, Kocsis József, Kovács Géza, Kron János, Kiss Sándor, Kovács Lajos, Kuthy Lukács, Kevitzky Adolf, Kruts Lajos, Kovács Albin, Körtvélyessy Ádám, Kiss Dániel, Kántor Pista, Kreuchel Gyula, Kozma Kálmán, Kunosy Ármán, Kájel József, Krupetz Ede, Kizely-Pap Ferencz, Kövér József, Krausz Miksa, Kopan János, Kovács Károly, Kabai Sándor, Kanda József, Koncsek Dávid, Kaukol János, Kakas Lajos, Krupa Kálmán.

László Ferencz, Lázár Lajos, Lung Mátyás, Lutz Ferencz.

Mészöly Ambrus, Mikos Nándor, Majnik Géza, Martiny Dezső, Matkovits Ignác, Mattyasovszky N., Molnár János, Molnár Imre, Mezey Ignác, Miklós-Sztipán István, Marics József, Marthy György, Mihály Gábor, Mezey Miksa, Machó József, Marthy György, Melegh Ignác.

Németh Zsigmond, Nagy Alajos, Navratill Ede, Nyáry József, Neubach Adolf, Nemetek Ágoston, Nagy Béla, Neszméry Gáspár, Nagy Károly, Nagy Alfonz, Nyiri Alajos.

Orencsák János, Österreicher József, Ordódy Mihály.

Perszina József, Pivovarszky Ágost, Puskás József, Petrovsky Dezső, Perndl Adorján, Péchy Károly, Pulgyay Vilmos, Pollák Szigfried, Perlaky József, Puskás Ferencz, Pokorny Ferencz, Pártényi L., Palotai János, Persián János, Páczner Károly, Pázmány Elek, Pachoffer Ákos, Palcsesz I., Pete F., Plathy Bertalan, Péczely Árpád.

Rumpler Ferencz, Rech Gyula, Ross Gyula, Rehák Antal, Rosenmayer Habakuk, Rudnay József, Rakovszky Ignác, Rác István, Rill Imre, Réthy Endre, Rosenzweig Samu.

Schmidt Béla, Salamon Gyula, Strauber Soma, Sebestyén István, Szeffert Kálmán, Szalay Károly, Spargnapane Antal, Szabó Mihály, Simon N., Surány Gyula, Szabó Sándor, Szabó Albert, Szilágyi Pál, Schwarcz János, Székány Antal, Sikér Ágoston, Schaffer György, Sántha Simon, Sztráda István, Szendrey János, Sallay Gyula, Székely József, Scultéty Kornél, Szoboszlay Pál, Saja Sándor, Sörös Béla, E. Szabó Gy., Stadler Mihály, Sremmel, Sztipán István.

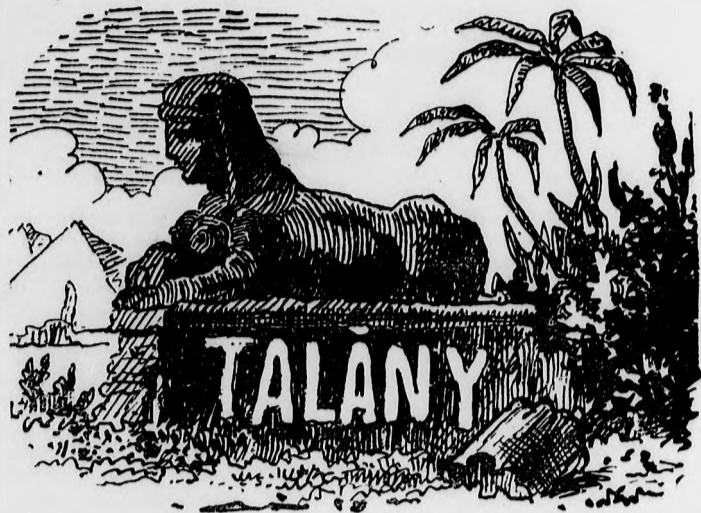
Tóber János, Tarisznyás János, Tomesányi Márton, Tóth Ferencz, Tóth Aladár, Turner István, Takó Antal, Tóth Imre.

Ujsághy Bálint.

Varga Gyula, Vasváry Sándor, Vondrássek Ferencz, Virág Tamás, Vitkovszky Imre, Váry Dezső, Vilheim Soma, Vecsey Sándor, Vasassy József, Világossy József, Vlenirák Mátyás, Váry Lajos, Vasváry-Kovács Márton, Veres Lajos.

Xantus János.

Záborszky Gyula, Zetykó Ede, Zatkalik Károly.

Sakk-talány.

Gorovy Miksától.

né-	vem-	sze-	kem	fény-	is . .	ar-	lom,
nek ;	ügy	zem	én	dér-	Lel-	szen-	én
szi-	zem,	be	szép	ott	lő	á-	czát ;
lött.	áb-	is	tün-	jak	még	is	de-
Né-	szött ;	fel-	mind	a	reg.	köny-	hullj
mény	e-	ránd,	kog-	szét	run	gár	Szo-
Hadd	ra-	ol-	nak	közt	va	Ne	ben
tár	re-	zo-	gyog-	az	úsz-	mo-	Su-

A helyes megfejtők közt szép mivű levél-nehezítőt sorsolunk ki.

Képtalány.

A helyes megfejtők közül elsőnek kihúzott jutalma egy díszes aczélmetszetű műlap.

Számrejtvény.

Pintér Edétől.

- 9 11 14 Becstületes ellentéte.
 1 2 3 9 Keveset ér a virág nélkütle.
 8 9 A fánál az, mi az em-
 bernél a kar.
 1 2 3 4 5 6 Ha igen: tedd; ha nem:
 kerüld.
 7 3 7 Király a bérc felett.
 1 8 1 Viz mentében leled.
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Népet boldoggá csak ez
 tehet.
 10 11 12 13 14 Halál játéka ez.
 13 14 8 12 Hatalmas ur, milliók ret-
 tegik.
 1 2 8 12 A növénytan foglalkozik
 vele.
 10 8 12 1 Jó gyógyszert ad virága,
 levele.
 1—14 Ha jog s igazság zsarnokul
 eltíporva van:
 Értök boszuló nemezis
 Kél nyomdokiban.

A megfejtők között érdekes dalkönyvet sorsolunk ki.

(Megfejtések a 14-ik számban.)

(A megfejtők nevei közöltetnek.)

Szerkesztői üzenetek.

E. Szabó Gyula urnak, Csanád. Köszönet az érdeklődésért, A dolgozato-
szívesen fogadjuk. — **Kosztolányi**
Aranka urhölgynek. Kis Rippény. A
naptárt a jövő hó folytán küldendjük szét.
A szabásmintáért 1 1/2 forintot számít a
szabász; elkészíttessük? — **Fodor Julia**
urhölgynek. Ó Kanizsa. A kérdezettről
nem tudunk, mert a betűtalányt postán
küldte. Azonban ha véletlenül megtudjuk
kületét szívesen megüzenjük. — **Váry**
Lajos urnak. H.-Böszörmény. Köszönet
úgy a küldeményért, mint becses érdeklő-
déséért. — **Sallay Sándor** urnak,
B.-Keresztur. Az más név. de az öné is
előfordul. — **K. A.** urnak. Lőcsén. „A
hütlenséghez“ csinos kisérlet, de még nem
űti meg a nyilvánosságra hozhatóság mér-
tékét. — **Szoboszlay Pál** urnak. Gé-
res. A naptárra küldött előfizetést vettük.
— **Kosinszky Mariska** urhölgynek.
Sziget. Szívesen fogadjuk. — **Kuthy**
Istvánné urnának. Solton. A „Függet-
len Hírlap“ előfizetési ára 12 ft.; ez
mint czime is mutatja a függetlenségi párt közlönye. A „Köz-
vélemény“ ára 16 frt. ez az egyesült ellenzék közlönye. — **Jová-
novics Emil** urnak Szolnokon. A kívánt számokat elküldtük. A
fordítást szívesen fogadjuk. — **Bakonyi Tihamér** urnak. H. M.
Vásárhelytt. Ne keserítsük el a szegény lengyeleket. — **„Hulló**
csillagok.“ Gondosabb kidolgozás mellett közölhető lenne. —
Cz. Zs. Budapest. Elrettentésül itt közöljük a beküldött férczel-
mény első vers-szakát:

„Midőn téled én távozték,
Szememben egy köny csillámlék,
Hisz oly sokká nem látlak majd,
Nem hallok mást, csak pesti zajt.“

Ruman Géza urnak. Budapesten. Nagyobb terjedelmű, közlésre
el nem fogadott kéziratok nyolc napig visszavehető a szerkesztő-
ségben. — **„Egyszerű történet.**“ Nagyon egyszerű.

A HIRNÖK.

1878.

„A CSALÁD LAPJA” rendes melléklete.

12. sz.

T. olvasóinkhoz!

Uj előfizetőink közül sokan az első számtól kezdve kívánják lapunkat, azonban második számunk teljesen elfogyván, azzal egyelőre nem szolgálhatunk. A regénymellékletet már nyomdába adtuk, s így rövid időn kiegészíthetjük legalább ezt a hiányt. Különben rajta leszünk, hogy a hiányzó számot megszerezve, teljesen megküldhessük új előfizetőinknek.

Politikai hírek a hazából.

A delegációkat valószínűleg legkésőbb november első napjaira hívják össze. A keddi közös minisztertanács az oda teendő előterjesztésekkel és a jövő évi közös költségvetéssel foglalkozott. Azt a hírt, hogy monarchiánk együttműködést tervezne Szerbiával és Montenegróval, a lehátározottabban megczáfolták, ily eszme esze ágában sem volt senkinek, üdvtelen és megalázó is volna. Beszéltek nagyköveti változásokról is. Nevezetesen, hogy gr. Károlyi Alajost Berlinből áthelyezik Londonba, hol gr. Beust már novemberben megszűnnek működni. Ki megy Berlinbe — arról még nincs szó.

Bosznia okkupálása.

Dobojból írják szept. 10-ről: Csak most kaptam aug. 29-iki levelt, mely tehát 12 napig volt utban. Jól esik az embernek 500 lépésnyire az ellenségtől hazulról levelet kapni. Épen élelmet hoztam a doboji táborból a zászlóaljnak; reggel 4 órakor indultam el, s ágon-bogon át mentem a teherhordó állatokkal, s 8 órakor már újra itt voltam. Naponkint négy órát oda, négyet ide kell mennem, azonkívül sok a dolgom, ennivaló kevés, a forróság nagy, s milliárdnyi légy bánt bennünket. Fogoly lázadókat naponkint látunk; e pillanatban épen ismét van itt hét lázadó, mindnyájan egy család tagja — az atya 82 éves, három fia 40—50 éves, s három rokon — várják a felakasztást, mely a tábor közelében, a Boszna partján fog végbemenni.

A IV. hadosztály bakójának egyre sok a dolga; az akasztás nem sok hatással van a lázadókra, nyugodtan várják kivégeztetésüket. A lázadók kintőnen kitudják használni a terepet s nagyon jól is lönek. Élelmezésünk kielégítő. A legénység reggel jó teát, délben $\frac{1}{2}$ font kenyert, 450 gramm húst és rizslevest, este bort kap. 4-én az 54. ezred 300 lépésnyire visszavonulni kényszerült. Midőn 6-án

ismét elfoglaltuk ezen positiót, 64 megcsontított hullát találtunk ott.

A lemészároltak közt van Schmidt főhadnagy, kinek sapkáját megtalálták ama lázadó csapat egyik tagjánál, melyről fentebb tettem említést. Mi csak abból élünk, a mit a kincstártól kapunk; vásárolni semmit sem lehet, legfőlebb bűdös halat. Egyenruhánk szétfoslott s kezd a cigányruhához hasonlítani. Aug. 26-ika óta nem voltam ágyban, mindig a szabadban táborozunk. Szerencse, hogy nem esik. A táborban a föld csaknem egy lábnyira egészen por, ebben fekszik 15,000 ember és 2000 ló. Ha itt esnék, akkor azután szép állapotba jutnánk.

A doboji harcokról még a következőket írják: Voltak századok, a melyek 14 napig folytonosan a rajvonásban voltak s napfelkeltétől napnyugtáig harcoltak. A törökök ropant szívósságot mutattak s harc közben a „németet“ (svabszki) szidták s rendes szokás szerint „Alla il Allah“ kiáltással mentek a tűzbe. Nem egy helyen azt kiabálták: „Vigyázz német a saját országodra, mert bemegyünk s megsűtünk benneteket.“ — Azonban elvégre is kiszorítottak erős állásaikból s két táboruk is a mieink kezébe esett. Ezt az eredményt nagyrészt az e hó elején odaérkezett tűzérésűnknek lehet köszönni,

TÁRCZA.

Borúra derü.

— Egy bécsi újságíró naplójából. —
(Vége.)

— Vezesse be. —

A fiatal nő bejött. Nem volt ideje, hogy ünneplő ruháját fölvehesse, s ugyanazon orleans szoknyácskában s zöld kötényben volt, melyben megismertem, mindössze a hideg ellen egy vastag kendő volt nyakába vetve, melyen kívül, csak nagyjából összefont fűrtel lógtak le. Halványság még érdekesebbé tette. Nagy fekete szemei tündököltek, s egész testében remegett, mint a nyárfalevél. —

Kempen is észre vette ezt, s nyájas hangon szólt:

— Térjen magához édes gyerme-

kem, nincs itt semmi veszély. Megtudtam a mi az ön férje s a doctor úr között történt. S ohajtanám ha ön is teljes részletességgel elmondaná, hogy mikor és hol ismerkedett meg a doctor úr önnel s férjével, s mit beszélgettek önök akkor. —

Zokogva borult most a nő a főnök lábaihoz, s összekulcsolt kezeit könyörgésre emelve kiáltá fuldokló hangon:

— Kegyelem! mindent én értem cselekedett!

Kempen láthatólag el volt fogulva. Nyájasan fölemelé őt, s érzékenyen mondá:

— De édes asszonyom, ne féljen ön semmi rosztól, nincs itt szükség a könyörgésre. Én csak azt akarom teljes pontossággal megtudni hogy miként ismerkedett meg a doctor úr önnel s férjével. Ha ön férjét szereti, úgy mindent elmond nekem, híven s pontosan.

Idő kellett hozzá, míg a nő teljes erejét összeszedte. Azután elmondott mindent épen úgy, mint férje és én már elmondánk. De a végén kitért belőle ismét a fájdalom, s könyvelt szemekkel zokogá:

— Istenem! oly boldog voltam, azt hittem szerencsét hoztam neki, s most látom, hogy ezt a becstelen jó embert szerencsétlenné tettem.

— Nyugodjék meg jó asszony, ön nem hozott reá szerencsétlenséget, — mondá kegyesen Kempen — s azután hozzám fordulva folytatá: — Nekem okvetlen tudni kellett, hogy valjon a dolgok egészen úgy állanak-e, a mint nekem Dr. P. — ez volt neve a tirolinak — előadá. Ő nem hazudott, s be kell vallanom, az indokok elég erősek s igazságosak arra nézve, hogy az elkövetett hibát teljesen kimentsek. —

— Azonban doctor úr — folytatá

mely bámulatos precisivóval lőtte szét mindig kora reggel azon földműveket, melyeket a törökök éjjel készítettek. Egy izben pedig egy, a zászló körül imádkozó török-csoportba csapott egy löveg s ott borzasztó pusztítást vitt végbe.

Általános tapasztalás, hogy a fölkelők a szuronyrohamtól és ágyutűztől nagyon félnek, míg a kézi fegyver tűzét rettenthetlenül állják ki. Ők maguk azonban mindig nagyon magasan lőnek, s ez az oka, hogy nagy golyóik a rajvonalba igen kevés kárt tesznek, míg az elmaradók és a segítő csapatok általuk igen sokat szenvednek. Méltó sajnálattal kell azonban megjegyezni, hogy a harcok hevében a tüzéség egyizben saját rajvonalkat lövöldözte s elég kárt okozott benne. Okul a sűrű ködöt emlegetik, az pedig, hogy a legénység egymásra lövöldözött, nem volt ujság a Dobo mellett hajnali csatákban.

A visszavonuló törökök azonban alig hagytak 1—2 halottat a csatatéren; sebesülteket pedig épen nem. Ennek oka, — mint már jeleztem, — abban fekszik, hogy a fölkelőknek első dolguk halottjaikat elvinni és sebesülteiket biztonságba helyezni.

A lázadók.

A lázadás vezetése a novi-bazári kerületben Achmed bég Csurits kezében van, ki minden kormányhatalmat magához ragadott s a legélénkebb képet nyújtja a keleti zsarnokságról. Achmed bég testőrséggel környezeti magát, mely irgalmatlanul megsemmisít mindent, a mi urának nem tetszik. Achmed bég délelőtt osztja

parancsait a minden tekintélytől megfosztott porta névleges hivatalnokainak, délután pedig szemlét tart a haza védői felett, kik a védendő terület különböző pontjaira küldetnek szét. Katonai tanácsadója Szuleiman bey, előbb vezérkari tiszt Achmed basa herzegovinai seregénél. A leglényegesebb katonai intézkedések, melyeket Novi-Bazar dictatora eddig elrendelt, következőkben foglalhatók össze:

Mindenekelőtt arról gondoskodott, hogy Novi-Bazárt megerősítse, melynek eddig nem voltak oly védőművei, mint például Sjeniczának vagy Visegrádnak. Volt ugyan cremelőzött körfala, mint minden török palánknak, de ezzel a fallal a város fél napig sem tarthatja magát a mai ágyuk ellen. Achmed bég tehát sánczokat és redouteokat emeltetett. Parancsára 150 főnyi lovas száz „giaur“-t hajtott össze, kiknek éjjel-nappal dolgozniok kell. Ez ideig Novi-Bazar előtt hat sáncz és 2 redoute kész, melyek szakismerettel építvék. Felszerelésük azonban nem igen halad előre. Eddig csak 4 régi sima ágyucsövet és 3 vontesővű ágyut lehetett a földsánczokban elhelyezni. De az albán ligától, Prizrendből 12 nehéz ágyut várnak. Ismail bég a vakumi s a prizrendi központi bizottsághoz küldetett, hogy a szállítmány utraindítását siettesse.

Ezenkívül megerősítik a Javorhegyeséget s a Boszniába vezető defileket. Ilyen megerősített pont, mely azonban a szokásos „kulák“-nál nem sokkal ér többet, állítólag 18 van, mindegyik egy ágyuval felszerelve.

Achmed bég további intézkedései a nép fölfegyverzésére irányulnak

Meglehető pontos információk szerint eddig Novi-Bazar kerületben 15—18.000 ember állhat fegyverben. 42 táborra osztják s a legfontosabb pontokon helyeztettek el. A zöm a defilekben, 3000 ember Speniczánál és Visegrádnál, 4000 ember, részint itt, részint Nova-Varisban áll. Aránylag kevés keresztyén van a lázadók sorában; a keresztyének száma mintegy 2000 lehet. A keresztyének nagyobbára pénzzel igyekeznek magukat megváltani; más részük olyan munkára használtatik, melyet a mohamedánok röstelnek végezni. Minden nap láthatni 50—100 keresztyént minden képzelhetővel megrakottan linegve és izzadva haladni az uton, míg a mohamedánok lóháton vagy gyalog kísérik és kinozzák a szegény rajajt, ki a teherhordó állat szerepét vette át.

A mozgalom vezetői tegnap tanácskozást tartottak a Velika-Djanójában; a tanácskozás viharos folyamatot vett. Ibrahim hodza nagy szemrehányásokat tett a vezéreknél, hogy Boszniába eddig még nem küldtek segélyt, ámbár megígérték Hadzsi Lojának. Jakies és Csura bégek izgatottan feleltek, s a gyűlés pártolta őket. Erre iszonyatos lárma támadt, s csak kosszu idő múlva tudtak azon megállapodásra jutni, hogy 8 tábor Mehemed Hodzsa, egy hírhedt fanatikus vezetése alatt Boszniába küldessék. De több, mint valószínű, hogy a rendszabályt végre nem hajtják, mert a legénység szülőföldjét kész ugyan védeni, de nincs fogalma a közös hazáról, s azért nincs is kedve Boszniáért meghalni.

Egyebekben a lázadók közt nagy respectus mutatkozik az osztrákok

a tirolizhoz — ön beláthatja, hogy nálam tovább alkalmazásban nem maradhat.

Az én tirolim, egy szivből fakadt sóhajjal, meghajtá magát.

— Hanem mint rendőrfőnök évi ezer forint fizetéssel, el fog menni Grätzba. Kinevezési okmányát még ma kezéhez veheti.

Az én két tirolim reá rohant Kempenre, hogy kezeit összecsókolják. Ez gyöngéden visszatartá őket.

— Hanem azt meg kell ígérnie, hogy ujságokba többé nem ír.

— Esküszöm! — kiáltá a tirol.

— És most, — mondá hozzám, mialatt kezét nyújtá, — fogadja a legőszintébb köszönetet doctor ur rendőrségem nevében. Ha volna is ön ellenében valmi felhozni valóm, felejteti ezt velem az, hogy az egész komédia nagyon tetszett és jól esett.

— És én örökre hálával tartozom excellentiádnak azon joságáért, melyet Dr. P. úr iránt tanusított.

— Bocsásson meg azon kis ijedségért, melyet önnek valószínűleg okoztam, — mondá mosolyogva Kempen, — de ennyit mégis megérdemelt.

— Mindezt kárpótolja előttem az, hogy excellentiádat oly oldalról lehettem szerencsés megismerni, melyről valószínűleg az egész monarchiáegyetlen ember sem ismeri. — Kempen nevetett.

— Önnek körülbelöl igaza van. De hát én Kempen, a kérelhetlen rendőrfőparancsnok vagyok!

Még egyszer megszorítá kezemet azután köszönt s mi mentünk. —

— Még egyet! kiáltá utánnam, — az irodában kiadom a rendeletet, hogy a tudósítványok önnek ezután is megküldessenek.

— Köszönöm kegyelmes urem, a legtapintatosabban leendnek felhasználva. —

A dolog vége majdnem komoly fordulatot vőn, a mennyiben hogy az ajtón kijöttünk az én két tirolim nekem esett, s ölelés csokolás közben majd hogy le nem taszított a lépcsőn — S most miután már mitől sem kellett tartanunk, a fiatal pár lakodalmát utólagosan még egyszer megtűtük, melyen szerkesztőtársam Sch. úr is részt vett. Sokat neveltünk s ittunk a dolog ily fényes fordulatán, s az én túlboldog tirolim minden felhajtott pohár bor után nyakamba borult s majd megölt csókjaival.

A legmulatságosabb volt azonban reám nézve az, hogy a takaros kis menyecske férjét ebben is hiven követte!

Németül: *K-u K-n.*

Előfizetési felhívás

(hanem azért csak tessék olvasni :)

A CSALÁD LAPJA

czimü

vegyestartalmu legolcsóbb képes hetilap

október—deczemberi 1/4 évi folyamára.

Nem valami nagyidő, de mégis csak mult az, amire már hivatkozhatunk.

Harmadik hónapja forgunk a t. olvasóközönség körében, s azt hisszük ez az idő elég volt arra nézve, hogy a t. közönség tájékozassa magát lapunk tartalma és terjedelme tekintetében.

Az eredmény melylyel törekvésünk eddig dicsekedhetik, föltulmulta legvérmesebb reményeinket is. **Lapunk fennállása már biztosítva van**, s ebből azt a reményt méritjük, hogy a „Család Lapja“ nemsokára a **legelterjedtebb lap leend hazánkban.**

Erre mutat a nagy érdeklődés az ország minden részében a „Család Lapja“ irányában, mely rövid, alig negyedévi folyama alatt oly nagyszámu rokonszeny nyilatkozatokban részesült, miért hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Azt mondanunk sem kell, a t. közönség már a „Család Lapja“ eddig megjelent számaiból is meggyőződhetett, hogy az **nem nyereszkesedésre alapított vállalat**, hanem egyetlen célja az, hogy a legszerényebb viszonyok közt élőkre nézve is hozzáférhető legyen, s így amellet, hogy a tartalom a magasabb igényeknek is megfelel, az ismereteket terjeszti népünk alsóbb rétegeiben is, kiszorítván onnan a káros hatású ponyva-irodalmi termékeket.

Ebből kifolyólag mentől nagyobb támogatásban részesülünk a t. közönség részéről a „Család Lapja“ **annál diszesebben** foghertenként bekoczogatni, úgy a paloták — mint a legszerényebb kunyhókba, hol reméljük épen úgy, mint eddig, ezentúl is szívesen látott vendég leend.

Igérni csak annyit ígértünk, hogy a „Család Lapja“ úgy terjedelmre, mint tartalomra nézve is a régi marad, sőt amennyiben az eddigi támogatás még nagyobb mérveket öltene, a tartalomra nézve mindig becsesebb közleményekkel igyekvendünk a t. közönség pártfogását meghálálni.

Kiterjeszkedünk ezentúl is az irodalom minden ágára, a „Család Lapja“ felölel mindent keretébe, oda törekedvén, hogy az olvasó föltaláljon benne minden tudni valót, s értesüljön a világ minden érdekes ese-

ményéről; szóval, hogy a hasznost a mulattatóval párosítva, **nélkülözhetetlenné** legyen minden művelt magyar családban.

A „Család Lapja“ **megjelen minden vasárnap pontosan.**

A lap terjedelme, alakja marad az eddigi.

Előfizetési föltételek:

Egés évre 4 frt.

Félévre 2 „

Negyedévre 1 „

Ujjonnan belépő t. előfizetőink a „Család Lapjában“ megjelenő „Kisértetes vendéglő“ czimü rendkívül érdekes regény I. kötetét, a II. kötetből megjelent ivekkel együtt 30 krnyi csekély díj beküldése mellett megküldjük.

Az előfizetési pénzek legczélszerűbben posta utalványnyal a szerkesztőséghez (Budapest, Kálvintér (előbq szénatér 5. sz. a. küldendők.

Tartalmi átnézet.

A „Család Lapja“ tulajdonképen öt részből áll: u. m. a **főlapból** szépirodalmi és ismeretterjesztő-, a „**Hölgy-rovat**“ból a divatra és a nők munkakörére vonatkozó-, a „**Humor**“ból mulattató- és a „**Hirnök**“ból a napi eseményekre vonatkozó tartalommal, azonkívül rendes **regény-mellékletből.**

A főlapban közlünk elbeszéléseket, novellákat humorreszkeket, társadalmi rajzokat, komoly és vig költeményeket, hazai és fővárosi életképeket, leírásokat, érdekes bűnügyeket, uti- és vadászkalandokat, ország- és népismerttetéseket, népszerű modorban írt ismeretterjesztő cikkekkel, és pedig úgy, hogy ezek nagyobb része lehetőleg minden számban képviselve legyen, az érdekesebb közlemények csinos képekkel.

A „**Hölgy-rovat**“, „**Humor**“ és „**Hirnök**“ tartalmáról lapunk eddigi számából szereshettek áttekintést t. olvasóink.

Regényünket úgy nyomatjuk, hogy könyvalakra összehajtható legyen, s így olvasóink minden negyedévben meglehetősen nagyszámu kötet regényhez is jutnak, mely

partómat hívam meg, s zavartalanul akarok ma-
foglalkozni, sir. — Mint látni teszik, néhány
— Most nincs ideje, hogy üzlet dolgokkal
annyira, hogy tönkökkel kissé daczosan áll szembe,
s minden tagjában remegést összezsépte magát
Dick mindamellott, hogy halothalvány volt
közti történések.

széni valóm van önnel, ez azonban csak negysem
— Mr. Slingsby, — szól, — valami be-
s aztán betette maga után az ajtót.
szobában, mely a fiatal ivékra igen lehatólag hatott,
Egyetlen gyors pillanattal tekintett körül a
alakjának a méltóság bizonyos kifejezést kölcsönzök.
soknak. Vonásai komolyok voltak s kissé hajlott
nem felelt meg a nyitvániott ohajok és várakozá-
A férfi arca azonban, ki most belépett, éppen
s aztán vigadjunk.

— Kérd meg, hogy jöjjen be. Ne várakoz-
tasd a derék embert. Kérd meg, hogy jöjjen be,
s aztán vigadjunk.

— Kérd meg, hogy jöjjen be. Ne várakoz-
tasd a derék embert. Kérd meg, hogy jöjjen be,
s aztán vigadjunk.

— Kérd meg, hogy jöjjen be. Ne várakoz-
tasd a derék embert. Kérd meg, hogy jöjjen be,
s aztán vigadjunk.

— Kérd meg, hogy jöjjen be. Ne várakoz-
tasd a derék embert. Kérd meg, hogy jöjjen be,
s aztán vigadjunk.

— 9 —

— 8 —

hogy reggelizés előtt, s még az ágyban fekvé is
dohányoznak, koresmában dözsölnek, és tiszteletre-
méltó embereket boszantnak, ajtó-huzókat lecsa-
varnak, utcái lámpákat kioltanak, vagy betörnek,
oly kalapot viselnek, minőt senki más, éjjel az
utczán ordítanak, agyoniszszák magukat, s több
hasonló kellemes és hasznos dolgot művelnek.

Nem tartott sokáig, hogy az ifju urak játszani
s inni kezdtek. A vendégek Dicknek hátát vere-
gették, míg csak rosszul nem lett, ördögös fickó-
nak nevezvén őt. A székeken fordítva ültek, azaz
arczcal a támla felé, száználmas élczekeket mondtak,
aljas dalokat énekelték, s közbe-közbe oly nyers
szavakat hallattak, hogy a szegény Ellen halványan
s elborzadva suhant ki a szobából, az ifju urakat
magukra hagyva.

Ezek mind ittasabbakká lettek, elkezdtek
munkaadóikat gyalázní, azokról a legfeszélytelenebbül
nyilatkozva, midőn rémületükre hangosan és paran-
csolólag kezdtek az ajtón zörgetni.

Három óra volt reggel az utczán halotti
csend.

A játzók leejték kártyáikat s Dick reszketve
s halványan ugrott fel.

— Ki lehet ez? — kiáltá Brownlow György
ügyvédsegéd. — Indítványozom, hogy hagyjuk ezt
a hivatlan vendéget zörgetni, bárki legyen is.

A zörgető azonban elhatározottnak látszék a
bebocsáttatást kieroszakolni, mert mind hangosabban
zörgeté az ajtót

is magadért, de legalább a fiatal leánykákért, ki
hagynod a várost. Ígykezzél megjavulni, ha nem
órai időt adok neked, ennek letelével el kell
donod volt, azért mégis tolvaj vagy. Huszonegy-
mert bár csak a pénzt vetted el, mely tulaj-
nal elhagytd. Ha nem teszed, átadlak a bíróságnak,
föltétlenül megkövetelek tőled, hogy a várost azon-
megfenyítésre rendelkezésemre állanak. Egyet
ha még egyszer utamba kerülisz, s az eszközök
date tesztve vagy, nem fogok neked megbocsátani,
Blithedale fia s a tolvaj és hamiító Robert Blithe-
ban, hogy én, ki tudom, mikép te Devenport
szívenne, hogy azt ne tegyem. Jégyezd meg azon-
tagjának szíven megbocsátok, mert nem vehetem
bocsátottak. Neked a derék szövetség harmadik
másokat lopott meg, kiket ismerék, neki is meg-
is meglopott, azonban megbocsátottam neki; fivéred
a tolvaj nevével kell kimenne a világba. Átvád
sincs veled, s azt mondom, hogy mint tolvaj és
attól, hogy lássa szűgyened. Ezentul semmi dolgom
Most már meghalt; az ég megkímélte őt
meg, mi a valódi neved.

— Most már meghalt; az ég megkímélte őt
meg, mi a valódi neved.
tomból elbocsátalak. Haláláig azt sem mondhatam
vagy pedig míg téged mint javíthatatlant szolgála-
kezdedbe, míg jó viselkedést által meg nem érdemled,
ezt a pénzt, oly határozattal, hogy előbb ne adjam
rini. Midőn egyben megbetegedtet, átadta nekem
képes volt lassankint száz font sterlinget megtarka-
s eről meg is győződven, segítem őt, miáltal
követett el irányomban. Midőn szükségbe és sze-

— 12 —

— 11 —

most védelmed alatt áll, s kinek felelőséért felelős
vagy.

Dick Slingsby annyira elámult, hogy egy
szóval sem felelhetvén, az ügyvédet nyugodtan
távozni engedé.

Pár pillanatig állt ezután összeszorított öklök-
kel, tekintetét mereven a tűz felé fordítva.

Azután hirtelen felegyenesedett. Arcza s
ajkai még halványak voltak, szeme azonban égett
a dühtől.

— Hah! — kiáltá, öklét rázva abban az
irányban, a melyben John Quilpington eltávozott.
— Hah! keservesen meg fogod még bánni, hogy
engem barátaim társaságában tolvajnak neveztl.
Igen, testvére vagyok Róbert Blithedalenak, a tol-
vajnak, de annál rosszabb reád nézve. Hatalmunkba
keritendjük a Chantry-papírokat, fel fogjuk kutatni
az elveszett örökös, s téged a tieddel együtt rom-
lásba döntünk, ha e mellett magunknak is el kel-
lene vesznünk.

E szavakkal a dühtől tájtékozva hanyatlott
ágyára, hogy Richmondban utószor kialudja magát.

— Azt hiszem, legjobb lesz, ha most mindnyájan távozzok, — szól végül Dick reszkető hangon. — Holnap mindent el fogok nektek beszélni. Nem igaz, amit mr. Quilpington mond. Itt tövédeknek kell fenforognia.

Vajon elhitték-e ezt Dick vendégei, nem mondhatjuk meg.

Mindenesetre hirtelen felölték kabátjaikat, vették kalapjaikat, s a nélkül elmentek, hogy a grögöt poharukból kinták, vagy csak jó éjt is mondtak volna a házigazdáknak, ki mellett lecsüggett fölül a kalvó tűz mellett, iszonyu aggodalmak és bizonytalanság közt várta főnökeinek legközelebbi szavait.

Ekkép az ügyvéd s írnoka magukra maradtak. Pillanattig csend volt, mely csend, mi azonban Dickre néve iszonyubb volt, mint a szavak, melyeket várt.

— Richard Slingsby — szól Quilpington komoly, szigorú hangon, — száz font sterlinget loptál el írósztalomból! Ne szakíts felbe, s ne nyosbitsd bünyödöt tagadással; elvetted a pénzt. Tartsd meg, mert az tulajdonod.

— Tulajdonom? — kiáltá Dick, kinek szemé ismét ragyogni kezdett a reményből.

— Igen tulajdonod. Elmondom neked, hogyan jössz hozzá. Sok év előtt atyád súlyos igaztalanságot

John Quilpington arczán a harag még sötétebb felhőbe húzódott össze, midőn fölkiáltott: — Azért jövek ide, hogy megmondjam neked, mikép csavarogó gazember vagy, Dick Slingsby! Te tudod, mi jogosít föl engem, hogy tégéd így nevezzelek. Kivánod talán, hogy részeg czimborád jelenlétében még érthetőbben fejtezzem ki magam? Dick vendégei az utóbbi szavak által sötétebbre czevén magukat, Brownlow György, ki ügyesebb volt, mint a többi, székéről felugrott.

— Valamit mondok önnek, vén hó-szita! — kiáltá a szék karjára támaszkodva, hogy az egyen-súlyt fontartsa. Valamit mondok önnek. Most nincs ideje, hogy üzleti dolgokkal foglalkozzunk, s ha ön azért jött ide, hogy bennünket sötétebben, könnyeztetve leszünk önt észleltetelmélő orránál fogva ebből a vendégszerele hajlékből kijuttatni. Tudjon ön, vén dörmögő, hogy kívül beszél?

— Igen, tudom, — viszonzá Quilpington, a nélkül, hogy a fiatal ember kétkedő szavai hatottak volna rá. — Brownlow György, John Smithson és czimboráik társaságában vagyok, azaz, mint hiszem, három igaz és becsületes ember társaságában, kiknek főnökei nem örvendének, azt hallva, hogy alárendelhető oly emberrel látam együtt, ki pár órával ezelőtt írósztalomat feltörve, abból száz font sterlinget ellopotott!

Ezt mondvá, ujjaival az írnokra mutatott, s a vendégek szeméi azonnal Dick Slingsby felé fordultak.

MÁSODIK FEJEZET.

A bohóc ravaszága.

— Csak be, uraim, be! — kiáltá az öreg Davy, midőn Harry kíséretében Wolverhampton utait bejárva, hirdetések osztozt ki, — be uraim! A világ legnagyobb műlovar társulata kezdi meg ma előadásait. Látni fogják itt önök, amint az égő hegy csillagának nevezett ifju hölgy Mazeppa szelidítenen lován nyargal, miközben háromszor átveti magát s tizenhárom abroncon ugrik keresztül! Itt látni fogják önök Nana Sahibot, Mahrotto süketnéma herczegét, Rigletoni kisasszonyt, s a prairie fehér lovagját, továbbá signor Bandelon siciliai lovast nyergeletlen lovon, nemkülönbön monsieur Duval francia athlétát. Mindent egyesítve találunk itt, szépséget, erőt, bájt művészetet és kedélyes mulatságot, s mindezt csekély hat pence-nyi belépti díjért.

Ezen az estén volt a czirkus megnyitandó.

Az öreg Davy, midőn Harryt erőszakkal szobájába vonta, megmentette őt a baronet kezeiből.

Ez azonban nem ment könnyen neki.

Harry vonakodott, nem akarta magát lebeszéltetni hagyni. Csak midőn a bohóc, saját szavai

Félelmének vigyorgó phantoma egészen a „sas“-ig üldözte őt. Halványan és reszketve lépett be, s hirtelen rosullétet adva ürügyül, a legerősebb cognacból kért egy pohárral.

A buffet-kisasszony látva, hogy aranyat vált, s a pohár cognacon kívül régibb tartozását is kifizeti, barátságosabb és leereszkedőbb lett a szokottnál; azonban még így sem bírhatta maradásra Slingsby Dicket.

Mindenekelőtt nyugalmat s egyedüllétet ohajtott. Mielőtt azonban lakására ért, az erősítő gőze fölshállt fejébe. Hugának pénzt adott, hogy hitelezőit kifizesse, nagyobb mennyiségű sört és pálinkát hozzon és nagyszerű vacsorát rendezzen.

A fölfedezés gondja nem gyötörte őt, mielőtt az irodából eljött, a naplóba ezt írta:

„Este hat óra. Spanker Tow jött és levelet irt. Magára hagytam őt az irodában, leveleket vittem a postára.”

Ily módon, gondolá. a gyanunak szükségkép a szegény Tow ellen kell fordulnia, míg ő legfőlebb hanyagságaért kap rendreutasítást.

Kilencz órakor megérkeztek a hívott vendégek, kik Dicket fölciczomázva és már füstölve s idodogálva találták.

A közmondás: „Amilyen a gazda, olyanok a vendégei“ itt is igaznak bizonyult.

Egyikük ügyvédi írno volt, mint Dick, a másik kereskedősegéd, kik az élet kellemeit abban találják,

íránt. A menekültek, kik a boszniai harcokban résztvettek, csodadolgokat tudnak mesélni az osztrákok vitézségéről és merészségéről, továbbá ágyuik pusztító működéséről. Mint-hogy e hírek folytán a fölkelők sorában némi ingadozás mutatkozott, Achmed bég halállal fenyeget mindenkit, a ki ilyen híreket terjeszteni merészel.

Hymen.

B. Standach Aurél eljegyezte özv. Serényi Alajosné asszonyságot.

Kassán Feymann Antal Vashegyi Janka kisasszonyt eljegyezte.

Dáni Ferencz szegedi főispán állomásáról lemondott.

Goldstein Gábor jegyet váltott Goldstein Amália kisasszonnyal Acsádon.

Buday Béla kereskedő egybekelt Galambos Appolonia kisasszonnyal Budapesten.

Török János temesvári polgármester nőül vette Rieger Leona kisasszonyt.

Frigyes főhercz. esküvője Crouy-Dulmen Erzsébet herczegnővel október 8-án lezsz Párisban.

† Halálozások.

Medveczki Péter dombó kerületi g. k. esperes és szentszéki tanácsos 78 éves korában elhunyt.

Gyüngyösi Kiss Sándorné Pörtl Terézia asszonyság f. hó 18-án este élete 28-ik, házassága 7-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

Tóth Ferencz fővárosi ismert ügyvéd mult szerdán délután agyszélhűdesben váratlanul meghalt irodájában.

Mitterdorfer János volt honvéd százados elhunyt 76 éves korában.

Szuper Géza a budai dalárda pénztárnoka f. é. aug. 13-án a ravniczai csatában hősi halálát lelte.

Szentkirályi Gábor tordamegyei volt alispán, most becslobiztos elhunyt Tordán 51 éves korában.

Böhm Pálné szül. Petrik Julia asszony elhunyt Münchenben.

Dr. Medveczky Géza polgárdi (Fehérmegye) fiatal orvos meghalt.

Mitterdorfer János volt 1848/0-ki honvéd százados meghalt 76 éves korában Budapesten.

Mentler Péterné elhunyt Veszprémben 85 éves korában.

Dr. Török Ferencz fővárosi ügyvéd tegnap d. u. meghalt.

Udránszky Mariska 16 éves szép leány elhunyt Budutinban.

Vegyes hírek a fővárosból.

Lapunk rajzolóját Berger Győző barátunkat nem szükség bővebben ismertetnünk, mai számunk silhouettejei, s Arany János költeményének csinos illusztrációja elég előnyösen cselekszik ezt meg helyettünk.

A képviselőház üléstermében a helyek legnagyobb részt már lefoglalják. A régi képviselők többnyire a mult országgyűlés vége felé történt költözködés alkalmával választott helyeiket tartják meg. A szélsőbal észrevehetőleg előrehatol a bal-közép padsoraiban.

Tisza Kálmán miniszterelnök a napokban megjelent a szabadelvűpárt klubjában, beszélgetve a jelenvolt tagokkal. Ostende tengervize nagyon jól tett neki.

Gorove István, az országos szabadelvűpárt elnöke közelebb roszul lett, azonban, mint örömmel értesülünk, baja nem ad okot komoly aggodalomra.

Pulszky Ferencz „Magyarország válságos helyzete“ czim alatt tanulmányt irt, a „Havi Szemle“ részére.

Az igazságügyminiszterium személyzete nevében Kovács Kálmán és Vezekényi János tanácsosok díszes arkép-albumot nyújtottak át Perczel Béla volt miniszternek. A fehérbörbe kötött album, melyben az igazságügyminiszterium összes személyzetének fényképei vannak, el lapján a Perczel-család zománcozott címérét viseli, érczmunkában. A hátsó lapon aranyozott vert ezüst magyar czímer látható; az oldaldíszítmények is mind aranyozott vert ezüst. A csat Perczel Béla monogramja, a címlapon pedig Themis festett képe van arany alapon.

Az egyetemi tanév ünnepélyes megnyitása mult vasárnap délelőtt volt az egyetem dísztermében. Ez évben az orvosi karból választott a rektor, tehát dr. Rupp Nep. János orvoskari dékán mondta a megnyitó beszédet. Jelen voltak dr. Lénhossék rektor, dr. Hoffman Pál prorektor, az egyetemi tanács tagjai, a tanári karból Hunfalvy János, Greguss Ágost, Gyulay Pál sat. A közoktatásügyi minisztert Szász Károly min. tanácsos helyettesíté. A pedellusok ünnepi díszben, ezüst-buzogányosan jelentek meg. A díszterem egyetemi joghallgatókkal zsufolásig megtelt.

A főváros közgyűlésén Kammermayer polgármester jelenté, hogy a sebestültek s a katonacsaládok javára szerdái 19,000 ft. gyűlt be a városi gyűjtőbizottságnál. Ebből háromezret rögtöni segélyezésekre osztottak ki; hatezret pedig kétszáz család havi

segélyzéséte fordítanak. A miskolci egri és mádi vízkárosultak javára pedig háromezer forint jött össze s abból kétezeret küldtek eddig rendeltetési helyére. A mult szerdai közgyűlés szóvita után döntött a redoute-helyiségek bérbeadási ügyében is. Nagy szótöbbséggel átadatni határozta Kunterernek az osztr. államvasnti indóházi főpincérének, ki három éven át évi 16,300 ft. bért fog fizetni érte.

Az általános biztosító társaság 3400 frtot adott át a belügyminiszteriumnak, hogy ez összegből kétezer frtot a szegény katonacsaládoknak, ezret a sebestülteknek, négyszázat pedig a Mád és Golop községekben megkárosultaknak osszon ki. A miskolci szerencsétleneknek kétezer frtot ajándékozott, az egrieknek négyszázat, a budapesti mozgósítottak családjainak külön kétszázat. A társulat miskolci ügynökeinek, kik szintén nagy károkat szenvedtek, 3160 frtot utalványozott. A társulat tisztviselői maguk közt 350 frtot gyűjtöttek a miskolci sujtottak számára; ez összeghez Pompéry János és Ormódy Vilmos száz-száz forinttal járultak.

Szász Károly mult pénteken kezdte meg előadásait az egyetemen „Miltonról“ s az elveszett paradicsomról. Előadásait mindig pénteken tartandja s azok két órát (5—7) vesznek igénybe. Szász Károly a mostani félévben nem akart előadást tartani, s a bölesészet hallgatói küldöttségének fölkérésére változtatta meg ebbeli szándokát.

A szivar minden adomány közt legjobban megörvendeztetni sebestülteinket. Erről győződtek meg Kammermayer polgármester, dr. Szabóky Adolf és Morlin Imre, kik mult szerdán d. u. egy óraker meglátogatták a budai helyőrségi kórházat, hol példányszerű a rend és intézkedés. Ott most 189 sebestült fekszik. A látogatók vigasztaló szavakat intéztek sokhoz és szivarokat osztogattak ki köztük. Mindnyájan élénk örömmel fogadták és köszönték. Utána nyult olyan is, ki alig bírja emelni megsebestült karját. A súlyos esetűek közt van egy szabolesi fiú is, ki meghatóan beszélt el, hogy ott-hon fiatal felesége s gyermekei vannak s az ezek utáni vágy köti őt az élethez.

A török rokonszenv lobogásának idejében tervezték volt törökországi árucikkekből bazárt rendezni a „sebestült testvérek“ javára. E célra tizenhárom láda portéka érkezett Konstantinápolyból a fővámházhoz. A háboru azonban vége felé járván, a megvert török íránt a mi rokonszenvünk lángja is nagyot csappant,

a bazár tervével fölhagytak s a küldött portékáért senkisésem akarta kifizetni a vámot. Most, a mint írják, a török konzul vetett véget a függőben levő dolognak: kormánya költségén kifizette a vám díjat és raktári illetéket s a ládákat visszaszállíttatá oda, a honan egykor utra indíták, Konstantinápolyba.

A kormány mindenik tagja együtt lesz már a jövő héten fővárosunkban. Akkor fontos tárgyakban minisztertanácsokat fognak tartani.

Az állami felsőbb leányiskolában 165 új növendék jelentkezett fölvételre.

Az alföld-flumei vasut hir szerint közelebb csapat-szállítás miatt három napra fel fogja függeszteni a teher fölvételét.

A „Kincsem“, mely 1876. október 2-án futott először, 39 futásban 148,381 frtot és több tiszteleti emlék-művet nyert.

Nagyszerű alapítvány. Tisza Kálmán miniszterelnök tegnapelőtt e sorokat intézte Csengery Antalhoz, az akadémia másodelnökéhez: „Born Gyula, a berlin-stettini államvasut igazgatója, tizezer forintot adott nekem át ama felkéréssel, hogy ez összeget nevében belátásom szerint valamely magyarországi közintézetnek adományozzam. Tekintve a magy. tud. akadémiának a hazai tudományosság és közmívelődés terjesztésére irányzott üdvös működését s e közhasznu hivatásánál fogva a politikai pártokon kívül helyezett állását, különben pedig értesülvén az akadémia igazgatóságának legutóbbi jelentéséből, hogy az akadémiának új alapok gyűjtéséről kell gondoskodni, megbízatásomnak leghelyesebben akképen vélek megfelelni, ha a rendelkezésemre bocsátott összeget Born ur nevében a magy. tud. akadémiának adományozom, oly felkéréssel, hogy ez összeg tőkésítve, mint Born Gyula ur alapítványa külön kezeltessek, s évi kamatai az akadémia t. igazgatóságának elhatározása szerint valamely tudományos vagy közmívelődési czél előmozdítására fordíttassanak. Az alapítványt képező összeget, azaz tizezer forintot van szerencsém ide mellélkelve átküldeni.“

Vegyes hírek a vidékről.

Trefort miniszter közelebb Pozsonyból kirándulván Stomfára az ottani községi iskola meglátogatása végett, fölkereste az ép ott időző gr. Károlyi Alajos berlini nagykövetet is.

Dr. Miletics Szvetozár a váci fozházban német könyveket olvas, történelmieket és természettudományiakat; politikai lapot is kért már,

de nem adtak neki. Nagyon szótalan és kedvtelen; a magyar szóra is németül felel, haja, szakállja megsűrűkült, különben egészséges.

— **Bonnaz** csanádi püspök ezer forintot küldött a miskolci és egri károsultak, s hatszázat a sebesültek számára.

A pápóczi prépost a pázmándi temetőben saját költségén diszes sír-emléket állíttat Horváth Endre régibb épész költőnk sírjára, s emléktáblát a plébánia-házra, ahol a költő lakott és műveit írta. Mindkettőt november 18-ikán, a költő születésének századik évfordulója napján állíttatja föl.

Gyilkosság. Madocsány község békés nyugalma rendkívül izgatottságban tartó tett zavarta föl, nevezetesen: a község egyik, vagyon és értelemre is legkiválóbb tagját, az ottani ref. egyház érdekes gondnokát, Csepregi Mihályt, kit jóságáról és szelidségéről a határon túl is ismertek s tiszteltek, a helység korcsmájában meggyilkolta egy böleskei (szomszédos falu) elöljáró. Az illető el van fogva.

Vegyes hírek a külföldről.

Király ő felsége mult hétfőn fogadta Teck herceget, az angol királyné vejét.

A szerajevói meggyilkolt olasz konzul özvegye Bródba érkezett, hogy férje holttestét és ingóságait elszállíttassa. Perrodné asszony igen szép fiatal nő, született osztrák. Egy gyermeke s egy kilencz hónapos csecsemő van vele. Ramberg altábornagy előtt tisztelgett; az altábornagy szíves volt iránta, de a konzul meggyilkoltatásáról nem tudott újabb részleteket. Perrodné asszony most Olaszországba megy, onnan pedig Bécsbe: a királynál és Andrassy grófnál kárterítési igényeit érvényesíteni. Ez igényeket azzal indokolja, hogy a gyilkosság akkor történt, mikor az osztrák-magyar katonák már bevonultak Boszniába. Egyelőre három-ezer lira évi nyugdíjt kap az olasz kormánytól. A gyilkosok közül három török csendőrt már Szerajevóba vittek a haditörvényszék elé, de nem vallanak; a bűnösök közt van Ivanovics Ivo is, a konzulátus egykori kavasza.

Kartheodory basa hir szerint úgy nyilatkozott, hogy a porta és monarchiánk közt jövő keddig megköthető lesz az egyezmény; egyik pont az lenne ebben, hogy Novibazárt a porta és monarchiánk csapatai közösen szállják meg.

A stoláci amazon. A stoláci harc alatt az ágyudörgés, sortüzelés és a két oldalról való puskaropogás szakadatlanul tartott egészen tizenegy

óráig. Ekkor a harcolók mindinkább közeledtek egymáshoz, a tüzelés gyengült s dühös szuronyviadal kezdett kifejlődni. Kegyelmet nem kértek és nem is adtak. Már a felkelők közeledésekor észrevehető volt azok első harc sorában egy asszony, valóságos junói termettel. Mint a legjobb katona, úgy lőtt és bámulatraméltó gyorsasággal töltötte fegyverét. A rá következő kézviadalban oroszlánként harcolt, jatajánját dühödtén forgatta, csodálatos gyorsasággal háritva el magától a rá irányzott szuronydöféseket, egyszersmind szurva-vágva jobbra balra. Végre utólérte sorsa: sulyosan megsebesülve a földre bukott. Midőn az éj beálltával a harc véget ért, az orvosok vezetése alatt egészségügyi osztályok mentek a harctérre, hogy az elesetteket és sebesülteket fölszedjék. Az orvosok egyike néhány holttest alatt ezt a hősnőt is megtalálta, sápadtan és vérezve: 21—22 éves lehetett, arca gyönyörű. Midőn az orvos balkezéhez nyult, úterét megtapogatva, kinyitá szemét, kérdezték, hogy nincs-e valami erősitőre szüksége?, de abban a pillanatban hirtelen visszalökte a nő az orvost és reszkető kezekkel emelte a jobbjaiban még mindig görcsösen szorított revolvert az orvosra. Gyorsan lefegyverezték. De ő rekedt hangon, hörgöve, azt mondá: „Vissza fölem, átkozott keresztény kutya! nincs szüksegem segélyedre. Megöltétek férjemet és atyámat; engedjétek engem is meghalni“ Mindjárt rá meg is halt.

Stolac várára legujabban kitztek a nemzeti zászlót is a sárga-fekete mellett, Képzeltetni derék bakáink örömét e fölött.

Kabát, mint rendjel. A pekingi hivatalos lag Kwang-su császár rendeletét közli, melylyel Wu-ti-tu-tu shangai bankárnak, ki a kashgarok ellen utóbb folytatott hadjárat alkalmával a császári kormánynak néhány millió forintot olcsó kamatra előlegezett, különös kegy jeléül a sárga-kabátot adományozza. Ez az öltöny darab sárga selyemből készült, ujjai rendkívül hosszúk, s mellrészére aranynyal és fekete selyemmel a chinai bizodalom czimere, a sárkány van himezve. Ez a történelem által ismert legrégibb rendjel, s Chinában a legtekintélyesebb. Az európaiak köztül eddig csak kettő kapta meg: Gordon afrikai utazó, ki jelenleg Egyiptomban helytartó, mivel a Taiping-lázadás alkalmával a chinai kormány nagy szolgálatakat tett, továbbá Giquel francia mérnök, a ma-moi-i hadi fegyvertár építője China északi részében.